

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. május 31.
(OR. en)

9598/22

Intézményközi referenciaszám:
2022/0167(COD)

JAI 768
COPEN 212
DROIPEN 72
CODEC 799

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2022. május 25.
Címzett:	a Tanács Főtitkársága
Biz. dok. sz.:	COM(2022) 245 final
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE a vagyonvisszaszerzésről és elkobzásról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2022) 245 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2022) 245 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2022.5.25.
COM(2022) 245 final

2022/0167 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

a vagyonvisszaszerzésről és elkobzásról

{SEC(2022) 245 final} - {SWD(2022) 245 final} - {SWD(2022) 246 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A szervezett bűnözés az Európai Unió biztonságát veszélyeztető egyik legnagyobb fenyegetés. A 2020–2021-es EncroChat, Sky ECC és ANOM műveletek¹ során fény derült a szervezett bűnözés transznacionális jellegére, az erőszak és a korrupció szisztematikus alkalmazására, valamint a gazdaságba való beszivárgás példátlan mértékére. A tagállamok, valamint az Europol és az Eurojust által indított nyomkövetési vizsgálatok (csak az EncroChat több mint 2 500 vizsgálata) alapján a nemzeti hatóságok több mint 10 000 letartóztatást hajtottak végre, közel 250 tonna kábítószer foglaltak le, és több mint 600 millió EUR értékben foglaltak le készpénzt és egyéb eszközöket, köztük több száz járművet, hajót, repülőgépet és luxuscikket.

A bűnszervezetek kifinomult eszközöket alkalmaznak hatalmas, évente legalább 139 milliárd EUR-ra becsült bevételük tisztára mosására¹¹. Amint azt a szervezett bűnözés elleni küzdelemre irányuló uniós stratégia (2021–2025)² hangsúlyozza, a bűnözők tiltott tevékenységből származó nyereségtől való megfosztása elengedhetetlen a bűnözői csoportok tevékenységének megzavarásához és a legális gazdaságba való beszivárgásuk megelőzéséhez. Mivel a szervezett bűnözés fő indítéka a pénzügyi haszonszerzés, a vagyonvisszaszerzés nagyon hatékony mechanizmus a büntetendő cselekménytől való elrettentésre. Annak biztosítása érdekében, hogy a bűnözés ne legyen kifizetődő, a Bizottság a szervezett bűnözés elleni küzdelemre irányuló uniós stratégiájában bejelentette, hogy meg kívánja erősíteni a vagyonvisszaszerzésre és elkobzásra vonatkozó szabályokat, figyelembe véve a „Vagyonvisszaszerzés és elkobzás: Annak biztosítása, hogy a bűnelkövetés ne legyen kifizetődő tevékenység”³ című, 2020. évi bizottsági jelentést.

A vagyonvisszaszerzési hivatalokról szóló, 2007. évi tanácsi határozat⁴ előírja a tagállamok számára, hogy a bűncselekményből származó jövedelmek felkutatásának és azonosításának megkönnyítése érdekében vagyonvisszaszerzési hivatalokat kell létrehozniuk, és minimumkövetelményeket állapít meg a határokon átnyúló együttműködésük megkönnyítése

¹ Europol, „[Dismantling of an encrypted network sends shockwaves through organised crime groups across Europe](#)” (Egy titkosított hálózat felszámolása Európa-szerte megrengeti a szervezett bűnözői csoportokat); 2020. július 2.; „[New major interventions to block encrypted communications of criminal networks](#)” (Jelentősebb új beavatkozások a bűnözői hálózatok titkosított kommunikációjának blokkolására), 2021. március 10.; „[800 criminal arrested in biggest ever law enforcement operation against encrypted communication](#)” (800 bűnözőt tartóztattak le a titkosított kommunikáció ellen zajló, eddigi legnagyobb bűnüldözési műveletben), 2021. június 8.

² A Bizottság közleménye a szervezett bűnözés elleni küzdelemre irányuló uniós stratégiáról (2021–2025), 2021. április 14., COM(2021) 170.

³ A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak: Vagyonvisszaszerzés és elkobzás: Annak biztosítása, hogy a bűnelkövetés ne legyen kifizetődő tevékenység, 2020. június 2., COM(2020) 217.

⁴ A Tanács 2007/845/IB határozata (2007. december 6.) a tagállamok vagyon-visszaszerzési hivatalai közötti, a bűncselekményből származó jövedelmek és a bűncselekményekhez kapcsolódó egyéb tulajdon felkutatása és azonosítása terén való együttműködésről (HL L 332., 2007.12.18., 103. o.).

érdekében. Az elkobzásról szóló, 2014. évi irányelv⁵, amely részben felváltja a korábbi jogalkotási eszközöket, minimumszabályokat határoz meg a bűncselekményből származó vagyon befagyasztására, kezelésére és elkobzására vonatkozóan. Ennek ellenére a tagállamok vagyonvisszaszerzési rendszerei nem rendelkeznek megfelelő eszközökkel ahhoz, hogy hatékonyan kezeljék a bűnszervezetek összetett működési módját. A nemzeti hatóságok korlátozott kapacitással rendelkeznek a vagyon gyors felkutatásához, azonosításához és befagyasztásához, a befagyasztott vagyon nem hatékony kezelése azt jelenti, hogy az elkobzásra vonatkozó határozat meghozatala előtt értékét veszíti, és a meglévő elkobzási eszközök nem fedik le az összes, magas bevételt biztosító bűnözői piacot, és nem foglalkoznak a bűnszervezetek összetett struktúráival és módszereivel. Az uniós intézmények régóta elismerik, hogy meg kell erősíteni az uniós vagyonvisszaszerzési rendszert. 2020 júniusában a Tanács felszólította a Bizottságot, hogy fontolja meg a befagyasztott vagyon kezelésére vonatkozó jogi keret megerősítését és a vagyonvisszaszerzési hivatalok számára további hatáskörök, például a vagyon sürgős befagyasztásának és a nyilvános nyilvántartásokhoz való hozzáférésnek a biztosítását⁶. Az Európai Parlament a vagyonvisszaszerzésre vonatkozó szabályok szigorítására szólított fel⁷. Ezek a felhívások kiegészítik a két társjogalkotó azon korábbi kérését, hogy elemezzék a büntetendő cselekményekből származó vagyon elkobzására vonatkozó további közös szabályok bevezetésének megvalósíthatóságát, büntetőjogi felelősséget megállapító ítélet hiányában is⁸.

Ezért a vagyonvisszaszerzésről és elkobzásról szóló javasolt irányelvnek meg kell erősítenie az illetékes hatóságok vagyon azonosítására, befagyasztására és kezelésére vonatkozó képességeit, valamint meg kell erősítenie és ki kell terjesztenie az elkobzási képességeket annak érdekében, hogy a bűnszervezetben elkövetett valamennyi releváns büntetendő cselekményre kiterjedjenek, lehetővé téve ezáltal az elkobzást valamennyi jelentős eszköz tekintetében. Végezetül az irányelvnek javítania kell a vagyonvisszaszerzésben részt vevő valamennyi hatóság közötti együttműködést, és elő kell mozdítania a vagyonvisszaszerzés stratégiaibb megközelítését azáltal, hogy e hatóságok nagyobb mértékben elkötelezik magukat az e területen kitűzött közös célok elérése mellett.

Ezen túlmenően, válaszul Oroszország Ukrajna elleni katonai agressziójára, az Európai Unió korlátozó intézkedéseket fogadott el Oroszországgal és Belarusszal szemben az eredetileg 2014 márciusában a Krím és Szevasztopol Oroszország általi jogellenes annektálására válaszul bevezetett korlátozó intézkedésekre építve és kiterjesztve azokat. Ezek az intézkedések, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 29. cikke és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 215. cikke alapján fogadtak el, magukban

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/42/EU irányelve (2014. április 3.) a bűncselekmény elkövetési eszközeinek és az abból származó jövedelemnek az Európai Unión belüli befagyasztásáról és elkobzásáról (HL L 127., 2014.4.29., 39. o.).

⁶ A Tanács következtetései (2020. június 17.) a pénzügyi nyomozásoknak a súlyos és szervezett bűnözés elleni küzdelem érdekében történő megerősítéséről, a tanácsi dokumentum száma: 8927/20.

⁷ Az Európai Parlament 2021. december 15-i állásfoglalása a szervezett bűnözésnek az Unió saját forrásaira gyakorolt hatásáról és az uniós forrásokkal való visszaélésről, különös tekintettel a megosztott irányításra az ellenőrzés és a kontrollok szempontjából, P9_TA(2021)0501, (2020/2221(INI)).

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács nyilatkozata a Bizottság által elvégzendő elemzésről, 7329/1/14/REV 1 ADD 1 tanácsi dokumentum.

foglalnak olyan ágazati intézkedéseket és egyedi intézkedéseket, mint a vagyoni eszközök befagyasztása és a belépés korlátozása, valamint a kijátszás elleni záradékokat, amelyek tiltják az ezen intézkedések kijátszására irányuló tevékenységekben való tudatos és szándékos részvételt, valamint egyéb kötelezettségeket, különösen az uniós korlátozó intézkedések végrehajtása érdekében tett lépésekre vonatkozó jelentéstételt. Az ilyen intézkedések megsértése kockázatának további ellensúlyozása érdekében a Bizottság 2022. május 25-én elfogadta az Európai Unió működéséről szóló szerződés 83. cikkének (1) bekezdésében meghatározott bűncselekményi területeknek az uniós korlátozó intézkedések megsértésére való kiterjesztéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatot⁹, valamint az uniós korlátozó intézkedések megsértése esetén alkalmazandó büntetőjogi szankciókról szóló irányelvről szóló közleményt¹⁰ annak érdekében, hogy a korlátozó intézkedésekre vonatkozó uniós jog megsértését (az uniós korlátozó intézkedések megsértését) határokon átnyúló dimenzióval rendelkező, különösen súlyos bűncselekményi területként azonosítsa. A közlemény kiemeli továbbá a bűncselekmények e területén a bűncselekmények és büntetések meghatározására vonatkozó minimumszabályok megállapításáról szóló irányelvjavaslat lehetséges tartalmát, amelynek elfogadására akkor kerülhet sor be, ha a Tanács az Európai Parlament egyetértését követően elfogadja ezt a tanácsi határozatra irányuló javaslatot, és ezáltal bővíti azon bűncselekményi területek jegyzékét, ahol az Unió minimumszabályokat állapíthat meg a bűncselekmények és a szankciók meghatározására vonatkozóan. Következésképpen a javasolt irányelvet – amely nemcsak a vagyon felkutatására és azonosítására, valamint a vagyonnevezésre vonatkozó szabályokat tartalmazza, hanem a befagyasztásra és elkobásra vonatkozó szabályokat is – az Unió korlátozó intézkedéseinek megsértésére is alkalmazni kellene, amennyiben az ilyen magatartás meghatározott bűncselekménynek minősül.

Ezen túlmenően az uniós korlátozó intézkedések tagállamokon belüli hatékony végrehajtásának megkönnyítése érdekében a javasolt irányelv olyan rendelkezéseket állapít meg, amelyek lehetővé teszik az ilyen intézkedések hatálya alá tartozó személyek vagy szervezetek tulajdonában vagy ellenőrzése alatt álló vagyon gyors felkutatását és azonosítását, többek között harmadik országokkal folytatott együttműködés révén, az uniós korlátozó intézkedések megsértésével kapcsolatos bűncselekmények felderítése, megelőzése és kivizsgálása céljából.

• **Összhang a szakpolitikai terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Ez a javaslat a szervezett bűnözés, a korrupció és a pénzmosás elleni globális küzdelem részét képezi. Végrehajtja a szervezett bűnözésről szóló ENSZ-egyezményt (UNTOC) és annak jegyzőkönyveit¹¹, valamint az Egyesült Nemzetek Korrupció elleni egyezményét (UNCAC)¹²,

⁹ Hivatkozási szám hozzáadása.

¹⁰ Hivatkozási szám hozzáadása.

¹¹ Az Egyesült Nemzetek nemzetközi szervezett bűnözés elleni egyezménye, az emberkereskedelem, különösen a nő- és gyermekkereskedelem megelőzéséről, felszámolásáról és megbüntetéséről szóló jegyzőkönyv; jegyzőkönyv a migránsok szárazföldön, légi úton és tengeren történő csempészete elleni fellépésről, a Közgyűlés 2000. november 15-i 55/25. sz. határozata; valamint a lőfegyverek tiltott gyártásáról és kereskedelméről szóló jegyzőkönyv, a Közgyűlés 2001. május 31-i 55/255. sz. határozata.

¹² Az Egyesült Nemzetek Szervezete Korrupció elleni Egyezménye, a Közgyűlés 2003. október 1-jei 58/43. sz. határozata.

az Európa Tanács Varsói Egyezményét¹³, továbbá a Pénzügyi Akció Munkacsoport (FATF) 4. ajánlását, amelyek mindegyike előírja a részes országok számára, hogy fogadjanak el olyan intézkedéseket, amelyek lehetővé teszik illetékes hatóságaik számára a bűncselekmény elkövetési eszközeinek és az abból származó jövedelemnek a befagyasztását és elkobzását.

Részét képezi továbbá a súlyos és szervezett bűnözés elleni küzdelemre irányuló szélesebb körű uniós szintű erőfeszítéseknek is. Ezzel összefüggésben kiegészíti a büntetendő cselekményekkel kapcsolatos bűncselekményi tényállások és szankciók meghatározását harmonizáló jogalkotási eszközöket, valamint a kapcsolódó jogellenes tevékenységek, például a hamisítás, a kulturális javak tiltott kereskedelme, az adóbűncselekmények és a közokirat-hamisítás megelőzését vagy az ellenük való küzdelmet célzó egyéb eszközöket.

Másrészt ez a javaslat összhangban van és hozzájárul az uniós biztonságpolitika hatékony végrehajtásához, amely nem jogalkotási és jogalkotási intézkedések eszköztárából áll, amelyek célja, hogy eszközöket biztosítsanak a bűnüldöző és igazságügyi hatóságok számára a bűncselekmények széles körének megelőzéséhez és leküzdéséhez, valamint az Európai Unión belüli magas szintű biztonság biztosításához, különösen a határokon átnyúló együttműködés révén. Ez magában foglalja különösen az (EU) 2018/1805 rendeletet¹⁴, amely Unió-szerte megkönnyíti a biztosítási intézkedést és vagyyonelkobzást elrendelő határozatok kölcsönös elismerését.

A javaslat ugyanakkor összhangban van és hozzájárul az uniós korlátozó intézkedéseket létrehozó jogi kerethez, amelynek célja azok Unió-szerte történő átfogó végrehajtásának biztosítása, és amely előírja a tagállamok számára, hogy állapítsák meg a vonatkozó rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

Az irányelv az EUMSZ 82. cikkének (2) bekezdésén, 83. cikkének (1) és (2) bekezdésén, valamint 87. cikkének (2) bekezdésén alapul.

A befagyasztásra és elkobzásra vonatkozó intézkedésekre az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdése vonatkozik, amely lehetővé teszi minimumszabályok megállapítását a különösen súlyos, határokon átnyúló dimenzióval rendelkező bűncselekményekre vonatkozó szankciók meghatározása tekintetében az e cikkben felsorolt bűncselekmények esetében. Ezen intézkedések hatályát kiterjesztik a bűnszervezetek keretében elkövetett bűncselekményekre, mivel a szervezett bűnözés az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „euro-bűncselekmény”. Ez magában foglalná az uniós szinten harmonizált uniós korlátozó intézkedések megsértését is. Az uniós szinten harmonizált bűncselekmények, illetve a kapcsolódó szakpolitikai terület uniós szintű harmonizációja szintén indokolt, mivel a

¹³ Az Európa Tanács egyezménye a pénzmosásról, a bűncselekményekből származó jövedelmek felkutatásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról, valamint a terrorizmus finanszírozásáról (CETS 198).

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1805 rendelete (2018. november 14.) a befagyasztást és az elkobzást elrendelő határozatok kölcsönös elismeréséről (HL L 303., 2018.11.28., 1. o.).

befagyasztásra és elkobzásra vonatkozó javasolt intézkedések elengedhetetlenek egy olyan területen folytatott uniós politika hatékony végrehajtásának biztosításához, amelyre harmonizációs intézkedések vonatkoznak, és így az EUMSZ 83. cikke (2) bekezdésének hatálya alá tartozik. A befagyasztott és elkobzott vagyon kezelésének javítását célzó intézkedések szükségesek a befagyasztási és elkobzási intézkedések hatékony végrehajtásának biztosításához, és az EUMSZ 83. cikkének hatálya alá tartozó kiegészítő követelményeknek minősülnek. Ez azokra a rendelkezésekre is vonatkozik, amelyek célja a vagyonvisszaszerzésre vonatkozó átfogóbb stratégia kidolgozása, amelyhez a nemzeti szintű hatóságok közötti együttműködési mechanizmusok társulnak, valamint azokra a rendelkezésekre is, amelyek célja annak biztosítása, hogy az illetékes hatóságok rendelkezzenek a feladataik ellátásához szükséges erőforrásokkal.

Emellett a vagyon felkutatására és azonosítására vonatkozó intézkedések, illetve a vagyonvisszaszerzési hivatalok és a más tagállamokban működő vagyonkezelési hivatalok közötti együttműködés szintén hozzájárulnak a bűncselekmények megelőzésével, felderítésével és kivizsgálásával kapcsolatos hatékony, határokon átnyúló együttműködéshez. Ekként az EUMSZ 87. cikke (2) bekezdésének hatálya alá tartoznak.

Mivel az EUMSZ 87. cikkének hatálya az érintett bűncselekmények tekintetében nem korlátozott, a fenti intézkedések az uniós korlátozó intézkedések megsértésére is alkalmazandók, amennyiben a megsértésük a nemzeti jogban meghatározott bűncselekménynek minősül, ha elősegítik az uniós korlátozó intézkedések megsértésének megelőzését és felderítését.

Ezen túlmenően az ebben az irányelvben előírt eljárási biztosítékokra, valamint az áldozatok kártérítésének biztosítására vonatkozó rendelkezésre az EUMSZ 82. cikkének (2) bekezdése vonatkozik.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A szervezett bűnözés elleni küzdelemre irányuló tagállami egyéni erőfeszítések nem elegendők a bünszervezetek határokon átnyúló jellegének kezeléséhez: az EU-ban működő bűnözői csoportok 70 %-a több mint három tagállamban tevékenykedik¹⁵, és az EU belső piacán büntetendő cselekményekből származó vagyont rejt el és fektet be újra. A bűnözői csoportok bankszámlák és fedőcégek összetett hálózatát használják különböző joghatóságokban az ellenőrzési nyomvonal leplezésére és a pénzeszközök forrásának és tulajdonjogának elrejtésére, és a bűnözők a jelentések szerint gyengébb vagyonvisszaszerzési rendszerrel rendelkező tagállamokat céloznak meg¹⁶.

¹⁵ Europol, Az Európai Unió súlyos és szervezett bűnözés általi fenyegetettségének értékelése: „[Corrupting Influence: The infiltration and undermining of Europe's economy and society by organised crimes](#)” (Romboló befolyás: A szervezett bűnözés beszivárgása Európa gazdaságába és társadalmába és azok aláásása) (2021).

¹⁶ Találkozó az Eurojust szakértőivel 2016 júniusában, idézet a „A biztosítási intézkedést és vagyoneklobzást elrendelő határozatok kölcsönös elismeréséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatot kísérő hatásvizsgálat” című bizottsági szolgálati munkadokumentumból (SWD(2016) 468 final).

A bűncselekmény elkövetési eszközeinek és az abból származó jövedelemnek a hatékony visszaszerzése szempontjából ezért alapvető fontosságú, hogy Unió-szerte megújult erőfeszítések történjenek a bűnszervezetek pénzügyi eszközei ellen. A javasolt irányelv megkönnyíti a határokon átnyúló együttműködést, és hozzájárul a szervezett bűnözés elleni hatékonyabb küzdelemhez.

- **Arányosság**

Az EUSZ 5. cikkének (4) bekezdésében foglalt arányosság elvének megfelelően a javasolt irányelv a közös minimumszabály EU-szerte történő végrehajtásához szükséges és arányos mértékre korlátozódik.

A javaslat megerősíti a tiltott tevékenységből származó vagyon felkutatásához és azonosításához, befagyasztásához, kezeléséhez és elkobzásához szükséges képességeket és eszközöket. A kellően széles alkalmazási kör biztosítása mellett az intézkedések különös hangsúlyt fektetnek a szervezett bűnözés által elkövetett büntetendő cselekményekhez kapcsolódó tiltott eszközökre. A javaslat számos általánosabb jellegű kötelezettséget pontosít, ezáltal csökkenti a tagállamok közötti különbségeket, amelyek akadályt jelenthetnek a határokon átnyúló együttműködésben, valamint további jogi egyértelműséget nyújt.

Ezen túlmenően a javasolt intézkedéseknek a szükséges erőforrások és a nemzeti keretek kiigazításának szükségessége tekintetében a tagállamokra gyakorolt hatását felülmúlják az illetékes hatóságoknak a tiltott tevékenységből származó vagyon felkutatására és azonosítására, befagyasztására, kezelésére és elkobzására vonatkozó jobb képességéből származó előnyök.

Ezenkívül az egyedi intézkedések a szervezett bűnözés felszámolására és a bűnözők jelentős illegális nyereségtől való megfosztására irányuló célkitűzésekhez szükséges és azokkal arányos mértékre korlátozódnak. Ez például úgy történik, hogy a vagyon felkutatására irányuló vizsgálatok szisztematikus megindítását azokra a bűncselekményekre korlátozzák, amelyek valószínűsíthetően jelentős gazdasági hasznokkal járnak. Ezt úgy is el lehet érni, hogy egy adott bűncselekményért való elítélés hiányában az elkobzási lehetőségeket olyan súlyos bűncselekményekre korlátozzák, amelyek valószínűsíthetően jelentős előnyökkel járnak. Az általános arányosságot a különböző intézkedések erős biztosítékokkal való párosítása biztosítja.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A javaslat irányelv formáját ölti, amelynek célja, hogy biztosítsa a befagyasztási és elkobzási intézkedésekre vonatkozó közös minimumszabályokat a tagállamokban, ugyanakkor megerősítse a vagyon felkutatására, azonosítására és kezelésére vonatkozó közös képességeket, és megkönnyítse a bűncselekményekből származó jövedelmek elleni, határokon átnyúló együttműködést. A jogi eszköz megválasztása kellő rugalmasságot biztosít a tagállamok számára ahhoz, hogy a közös intézkedéseket a nemzeti jogi hagyományokkal és szervezeti felépítéssel összhangban hajtsák végre.

A javasolt irányelv rendelkezéseket állapít meg a vagyonvisszaszerzési hivatalokra vonatkozóan, amelyeket jelenleg a vagyonvisszaszerzési hivatalokról szóló tanácsi határozat

szabályoz, valamint az elkobzással kapcsolatos szempontokra vonatkozóan, amelyeket az elkobzásról szóló irányelv és a bűncselekményből származó jövedelmek, elkövetéshez használt eszközök és vagyon elkobzásáról szóló 2005/212/IB tanácsi kerethatározat szabályoz. A javasolt irányelv felváltaná a 2005/212/IB tanácsi kerethatározatot, a vagyonvisszaszerzési hivatalokról szóló tanácsi határozatot és az elkobzási irányelvet, és egyetlen jogi aktusban állapítaná meg a vagyon felkutatására és azonosítására, befagyasztására, kezelésére és elkobzására vonatkozó közös előírásokat. A korábban szétaprózódott kötelezettségek egyetlen eszközön belüli kombinációja biztosítaná a vagyonvisszaszerzés koherensebb és stratégiaibb megközelítését, valamint a vagyonvisszaszerzési rendszer valamennyi érintett szereplőjének együttműködését.

- **Szabályozói Ellenőrzési Testület**

A hatásvizsgálatot 2022. február 2-án nyújtották be a Szabályozói Ellenőrzési Testülethez. A Szabályozói Ellenőrzési Testület 2022. március 2-i ülésén felülvizsgálta a hatásvizsgálat tervezetét, és 2022. március 4-én fenntartások nélküli, kedvező véleményt adott.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése/célravezetőségi vizsgálata**

Értékelés készült annak felmérésére, hogy a jelenlegi uniós vagyonvisszaszerzési rendszer továbbra is megfelel-e a célnak, valamint az esetleges hiányosságok feltárására, amelyek akadályozhatják a szervezett bűnözés elleni küzdelmet. Az értékelés az „értékeléssel indítás” elvével összhangban megvizsgálta, hogy elérték-e az eredetileg tervezett eredményeket, és azonosította azokat a területeket, ahol a meglévő jogi eszközök további javítására vagy aktualizálására van szükség.

Ebben az összefüggésben a két értékelt jogi eszköz – a vagyonvisszaszerzési hivatalokról szóló tanácsi határozat és az elkobzásról szóló irányelv – hozzájárult a vagyonvisszaszerzési hivatalok közötti együttműködés fokozásához, közelítette a befagyasztás és elkobzás fogalmát a tagállamokban, valamint bizonyos mértékig növelte a befagyasztás és elkobzás arányát. Az értékelés azonban arra a következtetésre jutott, hogy a vagyon azonosítása továbbra is kihívást jelent, és hogy a bűncselekményekből származó jövedelem elkobzásának aránya összességében továbbra is túl alacsony ahhoz, hogy jelentős hatást gyakoroljon a szervezett bűnözésből származó nyereségre. Annak ellenére, hogy a vagyonvisszaszerzési hivatalokról szóló tanácsi határozat és az elkobzási irányelv elfogadását követően a vagyonvisszaszerzési rendszer számos aspektusa javult, a vonatkozó jogi aktusok (és különösen az elkobzásról szóló irányelv) elfogadása előtt azonosított problémák továbbra is nagymértékben fennállnak, és számos olyan hiányosság tapasztalható, amely kihat a tagállamok azon képességére, hogy hatékonyan és eredményesen felkutassák, azonosítsák, befagyasszák, elkobozzák és kezeljék az illegális vagyont.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultáció**

E javaslat kidolgozása során a Bizottság az érdekelt felek széles körével konzultált, ideértve az uniós intézményeket és ügynökségeket, a vagyonvisszaszerzési hivatalokat, a tagállamok bűnüldöző hatóságait, a nem kormányzati szervezeteket és a civil társadalmat, valamint a nemzetközi szervezeteket.

Az érdekelt felekkel folytatott konzultációra különböző eszközök révén került sor, ideértve a bevezető hatásvizsgálattal kapcsolatos visszajelzéseket, az érdekelt felek rendezvényeit, a munkaértekezleteket, a célzott konzultációkat, a nyilvános konzultációt, a hatásvizsgálatot támogató tanulmányt, a félig strukturált interjúkat és a szakpolitikai alternatívákkal foglalkozó munkaértekezleteket.

2021. március 9. és 2021. április 6. között bevezető **hatásvizsgálatot** tettek közzé véleménynyilvánítás céljából. Összesen 13 válasz érkezett különböző érdekelt felektől.

2021. május 25-én és 26-án két, **érdekelt felek körében zajló munkaértekezletre** került sor a vagyonvisszaszerzési hivatalok képviselőivel, 2021. június 1-jén és 2-án pedig az elkobzási irányelv kapcsolattartó bizottságával. A munkaértekezletek célja az volt, hogy véleményt nyilvánítsanak az elkobzási irányelv és a vagyonvisszaszerzési hivatalokról szóló tanácsi határozat eredményességéről, hatékonyságáról, relevanciájáról, koherenciájáról és uniós hozzáadott értékéről. Ezeket a munkaértekezleteket a résztvevők által adott írásbeli válaszok alapján célzott konzultációk követték.

2021. június 21. és szeptember 27. között **nyilvános konzultációra** került sor a polgárok és az érdekelt felek véleményének összegyűjtése érdekében. Összesen 50 válasz érkezett. A válaszok kiemelték a bűnüldöző hatóságok határokon átnyúló együttműködésének fontosságát a bűncselekményekből származó jövedelmek elleni küzdelemben, és rávilágítottak a bűncselekményekből származó jövedelmek hatékony azonosítása, kezelése és elkobzása előtt álló akadályokra, például a vagyonvisszaszerzési hivatalok nem megfelelő hatáskörére és adatokhoz való hozzáférésére, valamint az elkobzási irányelv korlátozott hatályára. Emellett a válaszadók támogatták a jogalkotási intézkedések megfelelő aktualizálását az ilyen problémák kezelése érdekében.

Ezenkívül a Bizottság megbízást adott **egy tanulmány elkészítésére is, hogy támogassa a hatásvizsgálat elkészítését**. A tanulmányt egy külső tanácsadó készítette 2021 márciusa és 2021 decembere között. A tanulmány elkészítése másodelemzést és közel 40 félig strukturált interjút tartalmazott olyan érdekelt felekkel, mint az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynöksége (CEPOL), a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynöksége (Europol), az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége (Eurojust), a bűnüldöző hatóságok, a vagyonvisszaszerzési hivatalok és a nem kormányzati szervezetek. Emellett 2021 júliusában a vagyonvisszaszerzési hivataloknak és az elkobzási irányelv kapcsolattartó bizottsága tagjainak szóló írásbeli kérdőívek formájában célzott konzultációkra is sor került. Végül 2021 szeptemberében négy további munkaértekezletre került sor, hogy összegyűjtsék az érdekelt felek véleményét a szakpolitikai alternatívákról, és azonosítsák azok lehetséges hatásait.

- **Hatásvizsgálat**

Az e kezdeményezés kidolgozását támogató hatásvizsgálat különböző szakpolitikai lehetőségeket tárt fel annak kezelésére, hogy az uniós vagyonvisszaszerzési rendszer nem rendelkezik megfelelő eszközökkel a bünszervezetek összetett működési módjának hatékony kezeléséhez. Az alapforgatókönyv mellett, amely nem vonna maga után változást a jelenlegi helyzethez képest, a következő alternatívák elemzésére került sor:

1. alternatíva: nem jogalkotási intézkedések a tapasztalatok, az ismeretek és a bevált gyakorlatok illetékes hatóságok közötti cseréjének támogatására a vagyonvisszaszerzési képességek és a vagyonvisszaszerzés különböző szakaszaival kapcsolatos megértés megerősítése céljából. Ezeket a tapasztalatcseréket tovább fokozná egy megfelelő uniós iránymutatás kidolgozása és adott esetben az illetékes hatóságoknak nyújtott képzés.

A **2. alternatíva** keretében az intézkedések elsősorban a vagyonvisszaszerzési hivatalokról szóló tanácsi határozat és az elkobzási irányelv **célzott módosításaiból** állnának a meglévő általános követelmények hatályának pontosítása és hatékonyságuk megerősítése érdekében. Ezek az intézkedések előírnák a tagállamok számára a vagyonvisszaszerzésre vonatkozó nemzeti stratégia elfogadását, valamint annak biztosítását, hogy az illetékes hatóságok rendelkezzenek a szükséges készségekkel és erőforrásokkal. Emellett olyan intézkedéseket is tartalmazna, amelyek célja a vagyonvisszaszerzési hivatalok közötti határokon átnyúló együttműködés javítása, beleértve az adatbázisokhoz való hozzáférést és a befagyasztásra vonatkozó hatáskörök kiterjesztését.

A **3. alternatíva** a 2. alternatívában előírányzott intézkedések mellett **részletesebb követelményeket** tartalmazna a tagállamok számára a visszanyerési folyamat valamennyi szakaszára vonatkozóan. Ez olyan kötelezettségeket foglalna magában, mint például a pénzügyi nyomozások szisztematikus megindítása, valamint a vagyonkezelésre vonatkozó konkrét követelmények, például a lefoglalást megelőző tervezés, a közbenső értékesítés és a szakosodott vagyonkezelési hivatalok létrehozása. Ezen túlmenően az elkobzásról szóló irányelv hatályát kiterjesztenék a bűncselekmények szélesebb körére: kiterjesztenék a nem ítéleten alapuló elkobzásra vonatkozó jelenlegi rendelkezést, és bevezetésre kerülne egy jogtalan vagyonszerzési modell, amely biztosítaná az adott bűncselekményhez nem kapcsolódó vagyon elkobzását.

A **4. alternatíva** szerint az intézkedések a 3. alternatíva szerinti intézkedésekre épülnének, de a rendelkezések hatályát valamennyi bűncselekményre kiterjesztenék, és kiterjedtebb követelményeket támasztanának a nyomozások megindításával kapcsolatban. Emellett konkrétabb feltételeket határoznának meg a sürgős biztosítási intézkedést elrendelő határozatokra és a vagyonvisszaszerzési hivatalok közötti információcserére vonatkozóan.

Az egyes alternatívákhoz kapcsolódó különböző gazdasági, társadalmi és környezeti hatásokra, és ezen alternatívák eredményesség, hatékonyság és arányosság tekintetében képviselt értékére tekintettel a hatásvizsgálat megállapította, hogy az előnyben részesített alternatíva a 3. alternatíva.

Az 1. alternatíva szerinti intézkedések kiegészíthetik ugyan a jogszabályi változásokat, mivel azonban az azonosított problémák jelentős mértékben a jogszabályi keretből erednek, ezek nem lettek volna elégségesek az azonosított problémák hatékony megoldásához. A 2. alternatíva hasonlóképpen csak korlátozott mértékben járulna hozzá a jelenlegi helyzet javításához, mivel a jelenlegi helyzethez képest néhány további követelmény csak korlátozott mértékben erősítené a vagyon felkutatását és azonosítását, nem lenne elegendő a befagyasztott vagyon hatékony kezelésének biztosításához, és nem terjedne ki minden releváns büntetendő cselekményre, amennyiben az elkobzási intézkedések hatálya korlátozott maradna.

A 3. alternatíva tekintetében megállapítást nyert, hogy a vagyon felkutatására és azonosítására vonatkozó intézkedések, valamint a hatékony vagyonkezelési mechanizmusok és elkobzási modellek elfogadását biztosító intézkedések jelentős mértékben javítanák a vagyonvisszaszerzési rendszer hatékonyságát. A költségek ellenére ezek az intézkedések az elkobzási arányban bekövetkező minőségi ugrás miatt hatékonyak és az adminisztratív terhek és a tagállamok szervezeti struktúráiba való beavatkozás terén arányosnak tekinthetők. Az alapvető jogok tekintetében megállapítást nyert, hogy a 3. alternatíva és különösen az új elkobzási modell hatásai egyensúlyban vannak a biztosítékokkal és az elérni kívánt szakpolitikai célkitűzéssel, tekintettel a probléma nagyságrendjére.

A 4. alternatíva esetében a várt hatékonyságnövekedés a többletköltségekhez és a tagállamok azon szabadságába való jelentősebb beavatkozáshoz képest, hogy szabadon szervezzék meg a vagyonvisszaszerzésre vonatkozó nemzeti kereteket a saját választásuknak és nemzeti preferenciáiknak megfelelően, korlátozott volt.

A Szabályozói Ellenőrzési Testület 2022. március 4-i, fenntartások nélküli kedvező véleményét követően sor került a hatásvizsgálat felülvizsgálatára annak érdekében, hogy meg lehessen erősíteni a szakpolitikai alternatívák bemutatását és összehasonlítását, beleértve azok költségeit, hasznait és hatásait. A hatásvizsgálatot további felülvizsgálatnak vetették alá annak érdekében, hogy az jobban tükrözze a különböző érdekelt felek nézeteit, valamint azt, hogy az azonosított problémák miként térnek el a tagállamokban. Végezetül a felülvizsgálat felvázolja a tervezett javaslat első nyomonkövetési és értékelési programját.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

A Bizottság Célravezető és hatásos szabályozás programja (REFIT) szerint a meglévő uniós jogszabályok módosítására irányuló valamennyi kezdeményezésnek az egyszerűsítést és a kitűzött szakpolitikai célok hatékonyabb megvalósítását kell céloznia (pl. a szükségtelen szabályozási költségek csökkentése révén). A hatások elemzése arra enged következtetni, hogy a javasolt irányelvben meghatározott intézkedések várhatóan olyan terhet rónak a tagállamokra, amelyet az előnyök meghaladnának.

Amennyiben a javasolt irányelv rendelkezései stratégiaibb megközelítést irányoznak elő a vagyonvisszaszerzés tekintetében, hatékonyabb eszközöket biztosítanak a vagyon elkobzásához, és biztosítják, hogy az illetékes hatóságok rendelkezzenek a szükséges erőforrásokkal, készségekkel és hatáskörökkel, a tagállamok vagyonvisszaszerzési rendszerei és a határokon átnyúló együttműködés jelentősen hatékonyabbá válnak.

Az ezen intézkedésekhez kapcsolódó szabályozási terhet több mint ellensúlyozzák a több illegális vagyon azonosítása, befagyasztása és elkobzása, valamint értékének megőrzése, sőt maximalizálása terén jelentkező előnyök.

- **Alapjogok**

Az e javaslatban előírt valamennyi intézkedés tiszteletben tartja az Európai Unió Alapjogi Chartájában rögzített alapvető jogokat és szabadságokat, és azokat ennek megfelelően kell végrehajtani. Az ilyen alapvető jogok és szabadságok gyakorlása kizárólag a Charta 52. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételek mellett korlátozható, tehát az arányosság elvére figyelemmel, és a korlátozásra csak akkor és annyiban kerülhet sor, ha és amennyiben az ténylegesen az Unió által elismert általános érdekű célkitűzésekre vagy mások jogainak és szabadságainak védelmére irányuló jogos célt szolgálja. A korlátozásoknak a törvény által meghatározottak és e jogok lényeges tartalmának tiszteletben tartásával kell megvalósulnia.

A javasolt intézkedéseknek az alapvető jogokba (különösen a tulajdonjogokba) való beavatkozását indokoltá teszi, hogy ténylegesen meg kell fosztani a bűnözőket és különösen a szervezett bűnözést az illegális vagyonuktól, mivel ez a bűncselekmények elkövetésének fő indítéka, valamint a bűncselekmények folytatásának és kiterjesztésének eszköze. A javasolt intézkedések az e cél eléréséhez szükséges mértékre korlátozódnak. Az újonnan bevezetett elkobzási modellt az indokolja, hogy nehézségekbe ütközik a vagyon olyan konkrét bűncselekményekkel való összekapcsolása, amelyek esetében a tulajdonos több, hosszabb időn keresztül elkövetett bűncselekményből álló szervezett bűnözői tevékenységet folytat. Végezetül, az alapvető jogok tiszteletben tartását biztosítékok biztosítják, beleértve az érintett személy számára a javasolt irányelv szerinti valamennyi intézkedés tekintetében rendelkezésre álló hatékony jogorvoslati lehetőségeket, beleértve a közbenső értékesítésre vagy az új elkobzási modellre vonatkozóan újonnan bevezetett követelményeket is.

Ez a javaslat azt is biztosítja, hogy az irányelv végrehajtása során a vonatkozó uniós adatvédelmi szabályokat alkalmazzák.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslat nincs hatással az Európai Unió költségvetésére.

5. EGYÉB ELEMEEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A javasolt irányelv végrehajtásának felülvizsgálatára a hatálybalépését követően 3 év elteltével kerül sor, amely után a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Ez a jelentés értékeli, hogy a tagállamok milyen mértékben tették meg az irányelvnek való megfeleléshez szükséges intézkedéseket. A Bizottság az irányelv hatálybalépését követő öt éven belül jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben értékeli az irányelv hatását és hozzáadott értékét.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Ez az irányelvjavaslat nyolc fejezetre tagolódik:

A vagyonvisszaszerzésre és elkobzásra vonatkozó általános rendelkezések (I. fejezet, 1–3. cikk)

Az 1. cikk meghatározza a tárgyat, nevezetesen a büntetőügyekben a vagyon felkutatására és azonosítására, befagyasztására, elkobzására és kezelésére vonatkozó minimumszabályok megállapítását, valamint az uniós korlátozó intézkedések végrehajtásának megkönnyítését, amennyiben ez az ilyen intézkedések megsértésével kapcsolatos bűncselekmények megelőzése, felderítése vagy kivizsgálása érdekében szükséges.

A 2. cikk a hatályt úgy határozza meg, hogy felsorolja azokat a bűncselekményeket, amelyekre az ezen irányelvben meghatározott szabályok alkalmazandók. Ez a lista tartalmazza az EUMSZ 83. cikkében felsorolt bűncselekményeket és az uniós szinten harmonizált bűncselekményeket. Ezenkívül a hatályról szóló cikk számos olyan bűncselekményt is magában foglal, amelyeket jellemzően bünszervezetben követnek el. Emellett kiterjed az uniós korlátozó intézkedések megsértésével kapcsolatos bűncselekményekre is. A vagyon felkutatása és azonosítása céljából ide tartoznak a legalább egy évig terjedő felső határral rendelkező szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmények.

A 3. cikk meghatározza a vagyonvisszaszerzési folyamatban használt kulcsfogalmakat, megtartva az elkobzási irányelvben jelenleg szereplő fogalommeghatározásokat, és új fogalommeghatározásokat illesztve be például a felkutatással kapcsolatos nyomozásokra, valamint a „célzott pénzügyi szankciók” és az „uniós korlátozó intézkedések” fogalmára vonatkozóan. A „vagyon” kifejezésre való hivatkozásokat nem technikai módon kell értelmezni. A büntetőeljárások lefolytatása keretében a vagyon felkutatására és azonosítására, befagyasztására, elkobzására és kezelésére vonatkozó rendelkezések alkalmazásában a „bűncselekményből származó jövedelem”, az „elkövetési eszközök” és a „vagyon” kifejezések használatára és meghatározására kerül sor.

A vagyon felkutatására és azonosítására vonatkozó rendelkezések (II. fejezet, 4–10. cikk)

A II. fejezet rendelkezései az EUMSZ 87. cikkének (2) bekezdésén alapulnak. A rendelkezések célja tehát a vagyon büntetőügyekben történő felkutatása és azonosítása, valamint az uniós korlátozó intézkedések végrehajtásának megkönnyítése, amennyiben ez az ilyen intézkedések megsértésével kapcsolatos bűncselekmények megelőzése, felderítése vagy kivizsgálása érdekében szükséges.

A 4. cikk előírja a tagállamok számára, hogy a határokon átnyúló együttműködés megkönnyítése, valamint az uniós korlátozó intézkedések megsértésének megelőzése, felderítése vagy kivizsgálása érdekében – különösen abban az esetben, ha felmerül a gyanú, hogy egy bűncselekmény jelentős gazdasági haszonhoz vezethet – biztosítsák a vagyon felkutatását célzó nyomozásokat.

Az 5. cikk előírja a tagállamok számára, hogy legalább egy vagyonvisszaszerzési hivatalt hozzanak létre, összhangban a vagyonvisszaszerzési hivatalokról szóló jelenlegi tanácsi határozattal. A jelenlegi szabályokon túlmenően ez a rendelkezés meghatározza a

vagyonvisszaszerzési hivatalok konkrét feladatait, többek között a más tagállamokban működő vagyonvisszaszerzési hivatalokkal folytatott információcsere tekintetében, az uniós korlátozó intézkedések megsértésének megelőzésével, felderítésével és kivizsgálásával összefüggésben is. Ez a cikk azt is előírja, hogy a vagyonvisszaszerzési hivatalok feladata az uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személyek és szervezetek vagyonának felkutatása és azonosítása. Ebben az összefüggésben a vagyonvisszaszerzési hivatalok hatáskörrel rendelkeznenek arra is, hogy azonnali intézkedéseket hozzanak a szóban forgó vagyon ideiglenes befagyasztása érdekében.

A 6. cikk meghatározza azokat az információkat, amelyeket a tagállamoknak közvetlenül hozzáférhetővé kell tenniük a vagyonvisszaszerzési hivatalok számára annak érdekében, hogy biztosítsák a más tagállamoktól érkező információkérésekre való gyors reagálást, amit a vagyonvisszaszerzési hivatalokról szóló tanácsi határozat nem szabályoz.

A 7. cikk konkrét biztosítékokat tartalmaz az információkhoz való hozzáféréssel kapcsolatban. E rendelkezés célja annak biztosítása, hogy a nemzeti hatóságok a szükséges biztonsági és titoktartási szabályok mellett a szükséges ismeret elve alapján férjenek hozzá az információkhoz.

A 8. cikk létrehozza az illetékes nemzeti hatóságok információkhoz való hozzáféréseinek nyomkövetési keretét. Ennek a rendelkezésnek az a célja, hogy megelőzze az információkhoz való nem megfelelő hozzáférést vagy az azokkal való visszaélést.

A 9. cikk szabályozza a vagyonvisszaszerzési hivatalok közötti – spontán és megkeresésre történő – információcserét, és további részleteket tartalmaz a vagyonvisszaszerzési hivatalokról szóló tanácsi határozathoz képest, többek között meghatározza az ilyen információcsere céljait, a határokon átnyúló megkeresésekben feltüntetendő minimális információkat, az információcsere csatornáját (SIENA) és az elutasítás okait.

A 10. cikk az információkérések megválaszolására vonatkozó határidőket határozza meg, a 2006/960/IB tanácsi kerethatározat határidőire hivatkozó, vagyonvisszaszerzési hivatalokról szóló tanácsi határozatban¹⁷ meghatározott határidők módosítása nélkül. Ez a rendelkezés két forgatókönyvet szabályoz: a rendes kérelmeket, amelyeket hét napon belül kell megválaszolni, és a sürgős kérelmeket, amelyeket nyolc órán belül kell kezelni.

A vagyon befagyasztására és elkobzására vonatkozó rendelkezések (III. fejezet, 11–18. cikk)

A rendelkezések az EUMSZ 83. cikkén alapulnak. Ezért a III. fejezet rendelkezéseit az ezen irányelv 2. cikke (1), (2), (3) és (4) bekezdésének hatálya alá tartozó bűncselekményekre kell alkalmazni, az uniós korlátozó intézkedések szerinti befagyasztásra azonban nem.

A 11. cikk előírja a tagállamok számára, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a tiltott vagyont gyorsan és szükség esetén azonnali hatállyal be lehessen fagyasztani, hogy elkerülhető legyen annak eltűnése. Ezek az intézkedések – az elkobzási irányelvben meghatározott intézkedéseken túlmenően – magukban foglalják annak

¹⁷ A Tanács 2006/960/IB kerethatározata (2006. december 18.) az információknak és bűnüldözési operatív információknak az Európai Unió tagállamai bűnüldöző hatóságai közötti cseréjének egyszerűsítéséről (HL L 386., 2006.12.29., 89. o.).

lehetőségét, hogy a vagyonvisszaszerzési hivatalok a biztosítási intézkedést elrendelő hivatalos határozat meghozataláig sürgős ideiglenes befagyasztási intézkedéseket hozzanak. Ez a cikk konkrét biztosítékról is rendelkezik, és kimondja, hogy a biztosítási intézkedést elrendelő határozat csak a szükséges ideig marad hatályban, és a vagyont haladéktalanul vissza kell szolgáltatni, ha azt nem kobozzák el.

A 12. cikk előírja a tagállamok számára, hogy tegyék lehetővé a bűncselekmény elkövetési eszközeinek és az abból származó jövedelemnek az elkobzását a jogerős elítélést követően, valamint tegyék lehetővé a bűncselekményből származó jövedelemmel azonos értékű vagyon elkobzását (a továbbiakban: standard és értékelkobzás, a hatályos uniós szabályok értelmében).

A 13. cikk előírja a tagállamok számára, hogy tegyék lehetővé a vádlott vagy gyanúsított által harmadik félre átruházott vagyon elkobzását az elkobzás elkerülése céljából („harmadik féltől történő elkobzás” az elkobzási irányelv értelmében). Az ilyen elkobzás csak akkor indokolt, ha a harmadik személy tudta, hogy a vagyon átruházására e célból került sor, vagy tudnia kellett volna. A rendelkezések meghatározzák az értékelés szempontjából releváns körülményeket.

A 14. cikk előírja a tagállamok számára, hogy tegyék lehetővé az elítélt személy vagyonának elkobzását, amennyiben valamely tagállam nemzeti bírósága meg van győződve arról, hogy a vagyon bűncselekményből származik („kiterjesztett hatályú elkobzás”). Értékelése során a nemzeti bíróságnak az ügy valamennyi körülményét figyelembe kell vennie, beleértve azt a tényt is, hogy a vagyon értéke aránytalan az elítélt személy jogszerű jövedelméhez képest. Az elkobzási irányelvhez képest ezt a lehetőséget az irányelv hatálya alá tartozó valamennyi bűncselekmény esetében biztosítani kell.

A 15. cikk előírja a tagállamok számára, hogy rendelkezzenek az elkobzás lehetőségéről abban az esetben, ha a bűncselekmény valamennyi bizonyítéka rendelkezésre áll, de korlátozott számú körülmény miatt az elítélés nem lehetséges. E körülmények közé tartozik (az elkobzási irányelvben már szereplő) betegsége és szökésen kívül a gyanúsított vagy vádlott halála, valamint a mentesség vagy közkegyelem, illetve a nemzeti jog által előírt határidők lejártá. A bűncselekmények hatálya azokra korlátozódik, amelyeknél a szabadságvesztés felső határa legalább négy év.

A 16. cikk új elkobzási lehetőséget vezet be abban az esetben, ha a vagyont a szervezett bűnözésben való részvétel gyanúja miatt befagyasztották, és ha az irányelv más rendelkezései alapján nem lehetséges az elkobzás. E rendelkezésnek csak abban az esetben kell lehetővé tennie a vagyon elkobzását, ha a nemzeti bíróság meggyőződött arról, hogy a szóban forgó vagyon büntetendő cselekményből származik. Ennek a megállapításnak az eset összes körülményének átfogó értékelésén kell alapulnia, beleértve azt is, ha a vagyon értéke aránytalan a tulajdonos jogszerű jövedelméhez képest. A bűncselekmények hatálya azokra korlátozódik, amelyeknél a szabadságvesztés felső határa legalább négy év.

A 17. cikk előírja a tagállamok számára, hogy a vagyoneklobzást elrendelő határozat hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében biztosítsák az elítélést követő vagyonfelkutatási nyomozásokat. Ezen túlmenően ez a cikk előírja a tagállamok számára,

hogy mérlegeljék az elkobzott vagyontárgyak köz- vagy társadalmi célú felhasználását. Mindkét rendelkezés az elkobzási irányelv vonatkozó rendelkezésein alapul.

A 18. cikk célja annak biztosítása, hogy az áldozatok kártérítéshez való jogát ne érintsék az elkobzási irányelv vonatkozó rendelkezéséhez hasonló elkobzási intézkedések.

A vagyonkezelésre vonatkozó rendelkezések (IV. fejezet, 19–21. cikk)

A vagyonkezelési rendelkezések az EUMSZ 83. cikkén alapulnak. Ezért a IV. fejezet rendelkezéseit az ezen irányelv 2. cikke (1), (2), (3) és (4) bekezdésének hatálya alá tartozó bűncselekményekre kell alkalmazni, az uniós korlátozó intézkedések szerinti befagyasztásra azonban nem.

A 19. cikk előírja a tagállamok számára, hogy biztosítsák a befagyasztott vagy elkobzott vagyon hatékony kezelését annak értékesítéséig. Ezen általános követelmény hatályának további pontosításával (az elkobzási irányelv vonatkozó rendelkezéséhez hasonlóan) e rendelkezés célja a vagyon értékének megőrzése és a kezelési költségek minimalizálása. E cél elérése érdekében a tagállamoknak el kell végezniük a vagyon kezelése során felmerülő költségek előzetes értékelését („lefoglalás előtti tervezés”).

A 20. cikk előírja a tagállamok számára, hogy a vagyonelkobzást elrendelő határozat kibocsátása előtt biztosítsák a befagyasztott eszközök átruházásának vagy értékesítésének lehetőségét („közbenső értékesítés”). A rendelkezés tovább pontosítja ennek az általános kötelezettségnek a hatályát (az elkobzási irányelvben meghatározottak szerint), amely előírja, hogy bizonyos körülmények között közbenső értékesítéseket kell végezni a vagyon értékcsökkenésének vagy az aránytalanná váló kezelési költségek elkerülése érdekében. Erre a követelményre számos biztosíték vonatkozik az érintett személy jogos érdekeinek védelme érdekében. Ezek a biztosítékok az általános biztosítékok mellett magukban foglalják a meghallgatáshoz való jogot a közbenső értékesítésről szóló határozat meghozatala előtt. Ezek a szabályok az uniós korlátozó intézkedések végrehajtásával összefüggésben azonosított vagyonra vonatkoznak, amennyiben azt büntetőjogi vádakkal – például az uniós korlátozó intézkedések megsértésével – összefüggésben befagyasztották. Emellett a 20. cikk lehetővé teszi, hogy a befagyasztott vagyon kezelésének költségeit a tényleges tulajdonosra terheljék.

A 21. cikk előírja a tagállamok számára, hogy legalább egy vagyonkezelési hivatalt hozzanak létre, és az elkobzási irányelv vonatkozó rendelkezéseikhez képest pontosabban meghatározza a vagyonkezelési hivatalok feladatait.

Biztosítékokra vonatkozó rendelkezések (V. fejezet, 22–24. cikk)

A biztosítékokra vonatkozó rendelkezések az EUMSZ 82. cikkének (2) bekezdésén alapulnak. Ezért az V. fejezet rendelkezéseit az ezen irányelv 2. cikke (1), (2), (3) és (4) bekezdésének hatálya alá tartozó bűncselekményekre kell alkalmazni.

Az e szakasz szerinti biztosítékok nagy vonalakban az elkobzási irányelv jelenlegi rendelkezésein alapulnak, miközben további pontosításokat nyújtanak, növelve a biztosítékok hatékonyságát és az új adatvédelmi szabályokhoz igazítva naprakésszé téve a biztosítékokat.

A 22. cikk célja annak biztosítása, hogy az érintett személyek tájékoztatást kapjanak az elfogadott befagyasztási és elkobzási intézkedésekről, beleértve az elfogadásuk okait is.

A 23. cikk konkrétabb követelményeket határoz meg annak biztosítására, hogy az ezen irányelv rendelkezései alapján hozott intézkedésekkel szemben hatékony jogorvoslati lehetőségek álljanak rendelkezésre. Ez magában foglalja az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogot is.

A vagyonvisszaszerzési stratégiai keretre vonatkozó rendelkezések (VI. fejezet, 24–27. cikk)

Az e szakaszban foglalt rendelkezések többsége új rendelkezés, amelynek célja annak biztosítása, hogy a vagyonvisszaszerzési és elkobzási folyamat összességében hatékonyabb legyen.

A 24. cikk előírja a tagállamok számára, hogy fogadjanak el vagyonvisszaszerzésre vonatkozó nemzeti stratégiát, és azt ötévente frissítsék. A nemzeti stratégiának olyan eszközként kell szolgálnia a tagállamok számára, amely intézkedéseket határoz meg a vagyonvisszaszerzési folyamatban részt vevő nemzeti hatóságok erőfeszítéseinek fokozására, az együttműködés és koordináció biztosítására és elősegítésére, valamint az előrehaladás mérésére. E célból a stratégiának meg kell határoznia a célkitűzéseket, az erőforrásigényeket (beleértve a képzést is), valamint az illetékes nemzeti hatóságok közötti együttműködési mechanizmusokat.

A 25. cikk előírja a tagállamok számára annak biztosítását, hogy különösen a vagyonvisszaszerzési hivatalok és a vagyonkezelési hivatalok rendelkezzenek a feladataik ellátásához szükséges erőforrásokkal.

A 26. cikk előírja a tagállamok számára, hogy hozzanak létre egy központi nyilvántartást, amely tartalmazza a befagyasztott, kezelt és elkobzott vagyonra vonatkozó releváns információkat. A vagyonvisszaszerzési hivatalok, a vagyonkezelési hivatalok, valamint a vagyon felkutatásával és azonosításával vagy kezelésével megbízott egyéb hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy hozzáférjenek ehhez a nyilvántartáshoz.

A 27. cikk előírja a tagállamok számára, hogy statisztikai adatokat gyűjtsenek az ezen irányelv alapján hozott intézkedésekről, és ezeket az adatokat évente közöljék a Bizottsággal. A megbízható és teljes körű statisztikai adatok elengedhetetlenek az ezen irányelv alapján elfogadott intézkedések hatékonyságának megfelelő értékeléséhez. A cikk felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy szükség esetén felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az összegyűjtendő információkra és a módszertanra vonatkozóan.

A vagyonvisszaszerzési hivatalok és az uniós szervek, ügynökségek és harmadik országok közötti együttműködésre vonatkozó rendelkezések (VII. fejezet, 28. és 29. cikk)

Az együttműködésre vonatkozó rendelkezések újak, és tükrözik azt a célt, miszerint átfogó jogi keretet kell biztosítani a vagyonvisszaszerzés valamennyi releváns aspektusára.

A 28. cikk célja a vagyonvisszaszerzési hivatalok, valamint az Európai Ügyészség, az Europol és az Eurojust közötti együttműködés biztosítása az esetlegesen elkobozható vagyon felkutatásának és azonosításának megkönnyítése érdekében. A cikk arról is rendelkezik, hogy a vagyonvisszaszerzési hivataloknak szükség esetén együtt kell működniük az Europollal és az Eurojusttal az uniós korlátozó intézkedések megsértésével kapcsolatos bűncselekmények megelőzése, felderítése vagy kivizsgálása érdekében.

A 29. cikk célja a vagyonvisszaszerzési hivatalok, valamint a vagyonkezelési hivatalok és harmadik országbeli partnereik közötti együttműködés biztosítása. A vagyonvisszaszerzési hivatalok közötti együttműködés kiterjed az uniós korlátozó intézkedések megsértésével kapcsolatos bűncselekmények megelőzéséhez, felderítéséhez vagy kivizsgálásához szükséges helyzetekre.

Záró rendelkezések (VIII. fejezet, 30–37. cikk)

Ez a szakasz számos jogi és technikai kérdéssel foglalkozik. Egyrészt felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy a cikkben meghatározott feltételek mellett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el (30. cikk). Másrészt előírja a tagállamok számára, hogy tájékoztassák a Bizottságot az ezen irányelv 5. és 21. cikke szerinti kijelölt illetékes hatóságokról és érintett kapcsolattartó pontokról (31. cikk). Emellett ez a fejezet a nemzeti jogba való átültetésre vonatkozó rendelkezést is tartalmaz (32. cikk), és előírja a Bizottság számára, hogy jelentést tegyen az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak ezen irányelv végrehajtásáról és későbbi értékeléséről (33. cikk). Tisztázza a más jogi eszközökkel való kapcsolatot (34. cikk), és öt meglévő jogi aktus hatályon felváltásáról rendelkezik (35. cikk); a vagyonvisszaszerzési hivatalokról szóló tanácsi határozat csak Dániát kötné a továbbiakban annak biztosítása érdekében, hogy a dán vagyonvisszaszerzési hivatalokkal való együttműködést továbbra is a vonatkozó uniós vívmányok szabályozzák. Végezetül ez a szakasz tartalmazza a hatálybalépésre (36. cikk) és a címzettek (37. cikk) vonatkozó szabályokat.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE**a vagyonvisszaszerzésről és elkobzásról**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 82. cikke (2) bekezdésére, 83. cikke (1) és (2) bekezdésére, valamint 87. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹⁸,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az Europol 2021. évi, a súlyos és szervezett bűnözés általi fenyegetettségéről szóló értékelése (SOCTA) kiemelte a szervezett bűnözés és a bűnözés beszivárgása jelentette növekvő fenyegetést. A szervezett bűnözés által generált jelentős, évente legalább 139 milliárd EUR-t kitevő és a párhuzamos „underground” pénzügyi rendszeren keresztül egyre inkább tisztára mosott bevételek miatt a büntetendő cselekményekből származó ilyen bevételek rendelkezésre állása jelentős fenyegetést jelent a gazdaság és a társadalom integritására nézve, ami aláássa a jogállamiságot és az alapvető jogokat. A szervezett bűnözés elleni küzdelemre irányuló uniós stratégia (2021–2025) célja e kihívások kezelése a határokon átnyúló együttműködés előmozdítása, a bűnözői hálózatok elleni hatékony nyomozások támogatása, a büntetendő cselekményekből származó jövedelmek felszámolása, valamint a bűnüldözés és az igazságszolgáltatás digitális korra való felkészítése révén.
- (2) A határokon átnyúló szervezett bűnözés – ideértve a nagy kockázatot jelentő bűnözői hálózatokat – fő indítéka az anyagi haszonszerzés. Ezért a szervezett bűnözés jelentette súlyos fenyegetés kezelése érdekében az illetékes hatóságok számára eszközöket kell biztosítani a bűncselekmény elkövetési eszközeinek és az abból származó jövedelemnek, valamint a bűncselekményekből származó vagyonnak a hatékony felkutatásához és azonosításához, befagyasztásához, elkobzásához és kezeléséhez.
- (3) A hatékony vagyonvisszaszerzési rendszer megköveteli a bűncselekmény elkövetési eszközeinek és az abból származó jövedelemnek, valamint a gyaníthatóan bűncselekményből származó vagyonnak a gyors felkutatását és azonosítását. Az ilyen jövedelmeket, elkövetési eszközöket és vagyont az eltűnésének megelőzése érdekében be kell fagyasztani, majd a büntetőeljárás lezárását követően el kell kobozni. A hatékony vagyonvisszaszerzési rendszer megköveteli továbbá a befagyasztott és

¹⁸ HL C ., ., . o.

elkobzott vagyon hatékony kezelését annak érdekében, hogy az megőrizze értékét az állam vagy az áldozatok számára történő visszaszolgáltatás számára.

- (4) A jövedelmek, elkövetési eszközök és vagyon felkutatására, azonosítására, befagyasztására, elkobzására és kezelésére, valamint a vagyonvisszaszerzési hivatalokra vonatkozó jelenlegi uniós jogi keret a 2014/42/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvből¹⁹, a 2007/845/IB tanácsi határozatból²⁰ és a bűncselekményből származó jövedelmek, elkövetési eszközök és a 2005/212/IB tanácsi kerethatározatból²¹ áll. A Bizottság értékelte a 2014/42/EU irányelvet és a 2007/845/IB tanácsi határozatot, és arra a következtetésre jutott, hogy a jelenlegi keret nem érte el teljes mértékben a szervezett bűnözés elleni küzdelemre vonatkozó szakpolitikai célkitűzést a nyereség visszaszerzése révén.
- (5) Ezért a meglévő jogi keretet naprakésszé kell tenni annak érdekében, hogy Unió-szerte megkönnyítse és biztosítsa a hatékony vagyonvisszaszerzési és elkobzási erőfeszítéseket. E célból az irányelvnek minimumszabályokat kell megállapítania a büntetőeljárások keretében a vagyon felkutatására és azonosítására, befagyasztására, elkobzására és kezelésére vonatkozóan. Ebben az összefüggésben a büntetőeljárás az uniós jog önálló fogalma, amelyet az Európai Unió Bírósága értelmez, eltérve az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlatától. A fogalom a bűncselekménnyel kapcsolatos eljárásokat követően kibocsátott biztosítási intézkedést és vagyonelkobzást elrendelő határozatok valamennyi típusára kiterjed. Kiterjed továbbá a jogerős ítélet nélkül kibocsátott egyéb típusú határozatokra is. A büntetőügyekben folytatott eljárás fogalmába beletartozhatnak a rendőrség és az egyéb bűnüldöző hatóságok által folytatott nyomozások is. Meg kell erősíteni az illetékes hatóságok azon képességét, hogy megfosszák a bűnözőket a büntetendő cselekményekből származó jövedelemtől. E célból szabályokat kell megállapítani a vagyon felkutatásának és azonosításának, valamint a befagyasztási képességeknek a megerősítése, a befagyasztott és elkobzott vagyon kezelésének javítása, az elkövetési eszközök, a bűncselekményből származó jövedelem és a bűnszervezetek bűnözői tevékenységéből származó vagyon elkobzására szolgáló eszközök megerősítése, valamint a vagyonvisszaszerzési rendszer általános hatékonyságának javítása érdekében.
- (6) Emellett az Ukrajna elleni orosz invázió által kiváltott, korábbiakhoz nem fogható és messzire mutató uniós korlátozó intézkedések elfogadása rávilágított arra, hogy fokozni kell az ágazati és egyéni uniós korlátozó intézkedések Unió-szerte történő hatékony végrehajtását biztosító erőfeszítéseket. Bár az uniós korlátozó intézkedések nem büntetőjogi jellegűek, és nem követelik meg a büntetendő cselekményt azok bevezetésének előfeltételeként, a pénzeszközök befagyasztására (pl. célzott pénzügyi szankciók) és ágazati intézkedésekre is támaszkodnak, és ezért a vagyon azonosításával és felkutatásával kapcsolatos megerősített képességek előnyeit kell élvezniük. E célból szabályokat kell megállapítani az ilyen korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személyek és szervezetek tulajdonában vagy ellenőrzése alatt álló

¹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/42/EU irányelve (2014. április 3.) a bűncselekmény elkövetési eszközeinek és az abból származó jövedelemnek az Európai Unión belüli befagyasztásáról és elkobzásáról (HL L 127., 2014.4.29., 39. o.).

²⁰ A Tanács 2007/845/IB határozata (2007. december 6.) a tagállamok vagyon-visszaszerzési hivatalai közötti, a bűncselekményből származó jövedelmek és a bűncselekményekhez kapcsolódó egyéb tulajdon felkutatása és azonosítása terén való együttműködésről (HL L 332., 2007.12.18., 103. o.).

²¹ A Tanács 2005/212/IB kerethatározata (2005. február 24.) a bűncselekményből származó jövedelmek, vagyon és az elkövetéshez használt eszközök elkobzásáról (HL L 68., 2005.3.15., 49. o.).

vagyon hatékony azonosításának és felkutatásának javítása, valamint a vagyonvisszaszerzési hivatalok harmadik országbeli partnereikkel való szorosabb nemzetközi együttműködésének előmozdítása érdekében. Az ezen irányelv szerinti befagyasztással és elkobzással kapcsolatos intézkedések, nevezetesen annak III. és IV. fejezete alapján hozott intézkedések azonban továbbra is azokra a helyzetekre korlátozódnak, amikor a vagyon büntetendő cselekményből származik, például az uniós korlátozó intézkedések megsértéséből. Ez az irányelv nem szabályozza a pénzeszközök és gazdasági erőforrások uniós korlátozó intézkedések szerinti befagyasztását.

- (7) Az uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személyek vagy szervezetek tekintetében a releváns vagyon felkutatására és azonosítására irányuló képességek növelését célzó intézkedések és az arra irányuló kiegészítő intézkedések, hogy az ilyen vagyon ne kerüljön átruházásra vagy elrejtésre az uniós korlátozó intézkedések megkerülése céljából, hozzájárulnak az uniós korlátozó intézkedések esetleges megsértésének megelőzéséhez és felderítéséhez, valamint az esetleges bűncselekmények kivizsgálása terén folytatott, határokon átnyúló együttműködés fokozásához.
- (8) A szabályoknak elő kell segíteniük a határokon átnyúló együttműködést azáltal, hogy biztosítják az illetékes hatóságok számára a más tagállamok hatóságaitól érkező megkeresések gyors és hatékony megválaszolásához szükséges hatásköröket és erőforrásokat. A korai felkutatásra és azonosításra, a befagyasztásra irányuló sürgős intézkedésekre vagy a hatékony kezelésre vonatkozó szabályokat megállapító rendelkezések hozzájárulnak a határokon átnyúló vagyonvisszaszerzés lehetőségeinek javításához. Tekintettel különösen a szervezett bűnözés globális jellegére, a harmadik országokkal folytatott együttműködést is meg kell erősíteni.
- (9) A különböző piacokon folytatott tiltott tevékenységek széles skálájában részt vevő bűnszervezetek polikriminalitása, valamint rendszerszintű és nyereségorientált együttműködése miatt a szervezett bűnözés elleni hatékony küzdelem megköveteli, hogy a befagyasztási és elkobzási intézkedések minden olyan bűncselekményből származó nyereségre kiterjedjenek, amelyben bűnszervezetek tevékenykednek. E bűncselekmények közé tartoznak a 83. cikk (1) bekezdésében felsorolt bűncselekmények, beleértve a fegyverek, lőszeres és robbanóanyagok tiltott kereskedelmét, az Egyesült Nemzetek nemzetközi szervezett bűnözés elleni egyezményét kiegészítő, a tűzfegyverek, részeik, alkotóelemeik és lőszeres tiltott gyártásáról és kereskedelméről szóló jegyzőkönyvben meghatározottak szerint, amelynek az Unió részes fele. A 83. cikk (1) bekezdésében felsorolt bűncselekmények mellett az irányelv hatályának ki kell terjednie minden olyan bűncselekményre, amelyet uniós szinten harmonizáltak, beleértve az Európai Unió pénzügyi érdekeit sértő csalásokat is, tekintettel arra, hogy a bűnszervezetek egyre nagyobb mértékben vesznek részt az ilyen bűncselekményekben. Az irányelv hatályának ki kell terjednie továbbá a környezeti bűncselekményekre is, amelyek a bűnszervezetek fő tevékenységi körébe tartoznak, és gyakran pénzmosáshoz kapcsolódnak, vagy a kábítószer-előállítás és -kereskedelemmel összefüggésben keletkező hulladékokra és maradékanyagokra vonatkoznak. A jogellenes belépéshez és tartózkodáshoz való segítségnyújtás a bűnszervezetek egyik fő tevékenysége, és jellemzően az emberkereskedelemhez kapcsolódik.
- (10) A bűnszervezet keretében elkövetett egyéb bűncselekmények kulcsszerepet játszanak a jövedelemszerzésben és a további bűncselekmények lehetővé tételében, ideértve a határokon átnyúló jellegű súlyos bűncselekményeket is. Az ilyen bűncselekményeket

az irányelv hatálya alá kell vonni, amennyiben azokat bűnszervezet keretében követik el. Az iparjogvédelmi jogok megsértése és a termékhamisítás pénzmosáshoz és okirat-
hamisításhoz kapcsolódik, és veszélyezteti az egységes piac működését és a tisztességes versenyt. A kulturális javak – ideértve a régiségeket és műtárgyakat is – tiltott kereskedelme gyakran összefonódik a pénzmosással, és fontos finanszírozási forrást jelent a bűnszervezetek számára. Az okmányhamisítás és a hamisított okmányokkal való kereskedelem – ideértve a banki okmányokat és a személyazonosító okmányokat is – a pénzmosás, az emberkereskedelem vagy a migráncsempészség kulcsfontosságú támogató eszköze, és mint ilyen ezen irányelv hatálya alá kell tartoznia. A gyakran bűnszervezetben elkövetett egyéb bűncselekmények közé tartozik a szándékos emberölés vagy a súlyos testi sértés, valamint az emberi szervek és szövetek tiltott kereskedelme, amelyek a szervezett bűnözői csoportok számára jövedelemforrást jelentenek a szerződésen alapuló gyilkosságok, megfélemlítések és emberkereskedelem összefüggésében. Hasonlóképpen az emberrablást, a személyi szabadságtól való jogellenes megfosztást vagy túsztejtést, valamint a védelmi pénz szedését és zsarolást vagy váltságdíjbeszedésből származó bevételi forrásként, vagy az ellenfelekkel szembeni megfélemlítési taktikaként használják fel. A szervezett vagy fegyveres rablás bűncselekménye az egyik legelterjedtebb módja annak, hogy nyereséget termeljenek a bűnszervezetek, és azt gyakran más bűncselekményekkel, különösen a tűzfegyverkereskedelemmel összefüggésben követik el. Hasonlóképpen, a lopott járművek kereskedelme nem csupán nyereséget termel, hanem lehetővé teszi a további bűncselekmények elkövetéséhez szükséges eszközök biztosítását is. Emellett kulcsfontosságú, hogy az adóbűncselekményeket bevonjuk az irányelv hatálya alá tartozó, bűnszervezet részeként elkövetett bűncselekményekbe, mivel ez a konkrét bűncselekmény a nyereség egyik forrása, különösen akkor, ha határokon átnyúló összefüggésben működik. Az adócsalás vagy adókikerülés elkövetésére alkalmazott tipikus technikák közé tartozik a határokon átnyúló vállalati struktúrák vagy hasonló konstrukciók igénybevétele az adókedvezmények és -visszatérítések csalárd módon történő megszerzése, a vagyon vagy nyereségek elrejtése, a törvényes és a tiltott tevékenységből származó nyereség és vagyon összeolvadása vagy azok más külföldi jogalanyoknak történő átruházása annak érdekében, hogy el lehessen leplezni azok eredetét vagy (tényleges) tulajdonosát.

- (11) [Az uniós korlátozó intézkedések hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében ki kell terjeszteni az irányelv hatályát az uniós korlátozó intézkedések megsértésére.]
- (12) Annak érdekében, hogy le lehessen foglalni olyan vagyont, amelyet át lehet alakítani és át lehet ruházni annak érdekében, hogy elrejtse annak eredetét, valamint hogy Unió-szerte biztosítani lehessen a fogalommeghatározások harmonizációját és egyértelműségét, tárgy kell meghatározni a vagyon fogalmát, amely befagyasztás vagy elkobzás tárgyát képezheti. Ki kell terjednie a befagyasztás vagy elkobzás tárgyát képező vagyonnal kapcsolatos jogcímet vagy érdekeltséget igazoló jogi dokumentumokra vagy okiratokra, ideértve például a pénzügyi eszközöket vagy az olyan dokumentumokat, amelyek hitelezői követeléseket keletkeztethetnek, és amelyek általában a vonatkozó eljárások által érintett személy birtokában találhatók meg, valamint a bizalmi vagyonkezelési konstrukciókat. Ez az irányelv nem érinti a vagyonnal kapcsolatos jogcímet és az abban való érdekeltséget igazoló okmányokra vagy okiratokra vonatkozó, az illetékes nemzeti hatóságok vagy közigazgatási szervek által a nemzeti joggal összhangban alkalmazott nemzeti eljárásokat. A fogalommeghatározásnak ki kell terjednie a vagyon valamennyi formájára, beleértve a kriptoeszközöket is.

- (13) Az (EU) 2018/1805 európai parlamenti és tanácsi rendelet²² fogalommeghatározásaival összhangban rendelkezni kell a bűncselekményből származó jövedelem tág fogalommeghatározásáról, amely magában foglalja a bűncselekményből származó közvetlen jövedelmeket és az összes közvetett hasznót, beleértve a közvetlen jövedelem későbbi újrabefektetését vagy átalakítását is, annak érdekében, hogy az eredetének elrejtése érdekében átruházható vagy átalakítható vagyont is le lehessen foglalni, valamint harmonizálni és egyértelműsíteni lehessen az Unió-szerte használt fogalommeghatározásokat. Így e jövedelemnek magában kell foglalnia minden vagyont, beleértve a részben vagy egészben más vagyonná átalakított vagy átváltott vagyont, és – a kevert jövedelem becsült értékéig – a jogszerű forrásból szerzett vagyonnal kevert vagyont. E jövedelemnek magában kell foglalnia a bűncselekményből származó jövedelemből vagy olyan vagyonból eredő bevételt vagy más hasznót is, amelyre az ilyen jövedelmet átalakították vagy átváltották, illetve amellyel az ilyen jövedelmet keverték.
- (14) A határokon átnyúló együttműködés megkönnyítése érdekében a vagyonnak a nyomozás korai szakaszában történő felkutatása és azonosítása alapvető fontosságú azon elkövetési eszközök, jövedelmek vagy vagyon gyors azonosítása érdekében, amelyek később elkobozhatók, ideértve a más joghatóságokban található, büntetendő cselekményekhez kapcsolódó vagyont is. Annak biztosítása érdekében, hogy a pénzügyi nyomozások valamennyi tagállamban kellő prioritást élvezzenek, a határokon átnyúló jellegű bűncselekmények kezelése érdekében elő kell írni az illetékes hatóságok számára, hogy indítsák el a vagyon felkutatását attól a pillanattól kezdve, hogy felmerül a valószínűsíthetően jelentős gazdasági haszonnal járó, büntetendő cselekmények gyanúja.
- (15) Az uniós korlátozó intézkedések megsértésével kapcsolatos bűncselekmények megelőzése, felderítése vagy kivizsgálása érdekében szükség esetén a vagyon felkutatására és azonosítására irányuló nyomozást is el kell indítani. E célból a vagyonvisszaszerzési hivatalokat fel kell hatalmazni a célzott pénzügyi szankciók hatálya alá tartozó személyek vagy szervezetek vagyonának felkutatására és azonosítására. A vagyon azonosítását követően a vagyonvisszaszerzési hivataloknak hatáskörrel kell rendelkezniük arra, hogy ideiglenesen befagyasszák a vagyont annak biztosítása érdekében, hogy ne tűnjön el.
- (16) A bűnszervezetek által felhasznált pénzügyek transznacionális jellege miatt gyorsan meg kell osztani a tagállamok között azokat az információkat, amelyek a bűncselekmény elkövetési eszközeinek és az abból származó jövedelmeknek, valamint a bűnözők vagy az uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személyek vagy szervezetek tulajdonában vagy ellenőrzése alatt álló egyéb vagyonnak az azonosításához vezethetnek. E célból fel kell hatalmazni a vagyonvisszaszerzési hivatalokat arra, hogy felkutathassák és azonosíthassák azt a vagyont, amelyet később elkobozhatnak, hogy egyértelmű feltételek mellett hozzáférhessenek a szükséges információkhoz, valamint szabályokat kell megállapítani az egymás közötti, spontán módon vagy kérésre történő gyors információcserére vonatkozóan. Sürgős esetekben, amikor fennáll a vagyon eltűnésének kockázata, az információkra a lehető leghamarabb, de legkésőbb 8 órán belül válaszolni kell.

²² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1805 rendelete (2018. november 14.) a befagyasztást és az elkobzást elrendelő határozatok kölcsönös elismeréséről (HL L 303., 2018.11.28., 1. o.).

- (17) A vagyon felkutatására irányuló hatékony nyomozások elvégzése és a határokon átnyúló megkeresésekre való gyors reagálás érdekében a vagyonvisszaszerzési hivatalok számára hozzáférést kell biztosítani azokhoz az információkhoz, amelyek lehetővé teszik számukra a biztosítási intézkedést vagy vagyonelkobzást elrendelő határozat tárgyát képező vagyon létezésének, tulajdonjogának vagy ellenőrzésének megállapítását. Ezért a vagyonvisszaszerzési hivatalok számára hozzáférést kell biztosítani a releváns adatokhoz, például az adóügyi adatokhoz, a nemzeti állampolgársági és népeség-nyilvántartásokhoz, a kereskedelmi adatbázisokhoz és a társadalombiztosítási információkhoz. Ennek ki kell terjednie a bűnüldözési információkra is, amennyiben az olyan adatok, mint a bűnügyi nyilvántartás, a járművek megállása, a vagyonkutatások és az olyan korábbi jogi intézkedések, mint a biztosítási intézkedést és vagyonelkobzást elrendelő határozatok vagy a készpénz lefoglalása értékesek lehetnek a releváns vagyon azonosítása szempontjából. Az információkhoz való hozzáférést olyan konkrét biztosítékokhoz kell kötni, amelyek megakadályozzák a hozzáférési jogokkal való visszaélést. Ez a rendelet nem érinti az (EU) 2016/680 európai parlamenti és tanácsi irányelv²³ 25. cikkének alkalmazását. Az ezen információkhoz való közvetlen és azonnali hozzáférés nem akadályozza meg a tagállamokat abban, hogy a hozzáférést a nemzeti jogban meghatározott eljárási biztosítékokhoz kössék, miközben kellően figyelembe veszik annak szükségességét, hogy a vagyonvisszaszerzési hivatalok gyorsan tudjanak reagálni a határokon átnyúló megkeresésekre. Az adatbázisokhoz való hozzáférésre vonatkozó eljárási biztosítékok végrehajtása nem érintheti a vagyonvisszaszerzési hivatalok azon képességét, hogy reagáljanak a más tagállamokból érkező megkeresésekre, különösen sürgős megkeresések esetén. Az ezen irányelv szerinti releváns adatbázisokhoz és nyilvántartásokhoz való hozzáférésnek ki kell egészítenie az (EU) 2019/1153 európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁴ szerinti bankszámla-információkhoz és az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁵ szerinti, a tényleges tulajdonosokra vonatkozó információkhoz való hozzáférést.
- (18) A vagyonvisszaszerzési hivatalok között megosztott információk biztonságának biztosítása érdekében az (EU) 2016/794 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek²⁶ megfelelően az Europol által kezelt Biztonságos Információcsere Hálózati Alkalmazás (SIENA) használatát kötelezővé kell tenni a vagyonvisszaszerzési hivatalok közötti, ezen irányelv szerinti valamennyi kommunikáció során. Ezért az ezen irányelv által ráruházott valamennyi feladat ellátása érdekében valamennyi vagyonvisszaszerzési hivatal számára lehetővé kell tenni, hogy közvetlenül hozzáférjen a SIENA-hoz.

²³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/680 irányelve (2016. április 27.) a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről (HL L 119., 2016.5.4., 89. o.).

²⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1153 irányelve (2019. június 20.) a pénzügyi és egyéb információk bizonyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából történő felhasználásának megkönnyítését szolgáló szabályok megállapításáról, valamint a 2000/642/IB tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 186., 2019.7.11., 122. o.).

²⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/849 irányelve (2015. május 20.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről – az (EU) 2018/843 irányelv által módosítva (HL L 141., 2015.6.5., 73. o.).

²⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/794 rendelete (2016. május 11.) a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynökségéről (Europol), valamint a 2009/371/IB, a 2009/934/IB, a 2009/935/IB, a 2009/936/IB és a 2009/968/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről (HL L 135., 2016.5.24., 53. o.).

- (19) Az ezen irányelv szerinti befagyasztás és elkobzás autonóm fogalmak, amelyek nem akadályozhatják a tagállamokat abban, hogy ezen irányelvet olyan jogi eszközökkel hajtsák végre, amelyek a nemzeti joggal összhangban szankcióknak vagy más típusú intézkedéseknek minősülnek.
- (20) Az elkobzás végleges tulajdonvesztést eredményez. Ugyanakkor a vagyon megőrzése az elkobzás előfeltétele lehet, és gyakran elengedhetetlen az elkobzást elrendelő határozat végrehajtásához. A vagyon megőrzésére a befagyasztást alkalmazzák. Annak érdekében, hogy a vagyon a biztosítási intézkedést elrendelő határozat meghozatala előtt ne tűnhesen el, a tagállamok illetékes hatóságait – beleértve a vagyonvisszaszerzési hivatalokat – fel kell hatalmazni arra, hogy az ilyen vagyon biztosítása érdekében azonnali intézkedéseket hozhassanak.
- (21) Mivel a biztosítási intézkedést elrendelő határozatok korlátozzák a tulajdonhoz való jogot, az ilyen ideiglenes intézkedések csak annyi ideig tarthatók fenn, ami a vagyon esetleges későbbi elkobzás céljára történő rendelkezésre állásának biztosításához szükséges. Mindez nemzeti bírósági felülvizsgálatot tehet szükségessé annak biztosítása érdekében, hogy a vagyon eltűnése megelőzésének célja továbbra is indokolt.
- (22) A befagyasztási intézkedések nem érinthetik annak lehetőségét, hogy egyes vagyontárgyakat az eljárás során bizonyítékként kezeljenek, feltéve, ha azokat végül rendelkezésre bocsátják az elkobzást elrendelő határozat tényleges végrehajtása céljából. Vagyont büntetőeljárás keretében az esetleges későbbi visszaszolgáltatás céljából is be lehet fagyasztani, vagy azért, hogy az biztosítékként szolgáljon a bűncselekmény által okozott kár megtérítéséhez.
- (23) Azon elkobzási intézkedések mellett, amelyek lehetővé teszik a hatóságok számára, hogy jogerős elítélést követően megfosszák a bűnözőket a bűncselekményből közvetlenül származó jövedelemtől vagy elkövetési eszközöktől, lehetővé kell tenni az ilyen jövedelemmel vagy elkövetési eszközökkel azonos értékű vagyon elkobzását annak érdekében, hogy a bűncselekményből származó jövedelemmel és a bűncselekmény elkövetési eszközeivel azonos értékű vagyont lehessen lefoglalni, amennyiben lehetetlen az ilyen jövedelmek és eszközök felkutatása. A tagállamok a bűncselekményből származó jövedelemmel egyenértékű vagyon elkobzását szabadon előírhatják a közvetlen elkobzás kiegészítéseként vagy alternatívájaként, ahogy az a nemzeti joggal összhangban helyénvaló.
- (24) Általános és elterjedt az a gyakorlat, hogy a gyanúsított vagy vádlott az elkobzás elkerülése érdekében beavatott harmadik félre ruházza át a vagyont vagy jövedelmet. Harmadik fél általi vagyonszerzés lehet például az, amikor a vagyon közvetlenül vagy közvetve – például közvetítő útján – a gyanúsítottól vagy vádlottól a harmadik fél tulajdonába kerül, beleértve azt is, ha a bűncselekményt az ő nevében vagy hasznára követték el, és ha a vádlott nem rendelkezik elkobozható vagyonnal. Az elkobzás e típusát legalább azokban az esetekben lehetővé kell tenni, ahol megállapítást nyert, hogy a harmadik félnek tudomása volt, vagy tudomása kellett, hogy legyen arról, hogy a vagyon átruházásának vagy szerzésének célja az elkobzás elkerülése volt, konkrét tények és körülmények alapján, ideértve azt is, hogy az átruházásra ingyenesen vagy a piaci értéknél jelentősen alacsonyabb összeg ellenében került sor. A harmadik féltől történő elkobzásra vonatkozó szabályoknak ki kell terjedniük mind a természetes, mind a jogi személyekre, a harmadik felek meghallgatáshoz való jogának sérelme nélkül, beleértve az érintett vagyon tulajdonjogának igényléséhez való jogot is. A jóhiszemű harmadik felek jogai nem változhatnak egyik esetben sem.

- (25) A bűnszervezetek sokféle büntetendő cselekményt folytatnak. A szervezett bűnözők büntetendő cselekményei elleni hatékony fellépés érdekében előfordulhatnak olyan helyzetek, amelyekben helyénvaló, hogy a gazdasági hasznot eredményező bűncselekmény miatt hozott büntetőítéletet ne csak egy adott bűncselekménnyel összefüggő vagyron – beleértve a bűncselekményből származó jövedelmet vagy annak elkövetési eszközeit –, hanem olyan további vagyron elkobzása is kövesse, amelyet a bíróság bűncselekményből származóként határoz meg.
- (26) Az elkobzást akkor is lehetővé kell tenni, ha a bíróság meggyőződött arról, hogy a szóban forgó elkövetési eszközök, jövedelmek vagy vagyron bűncselekményből származnak, de a jogerős elítélés a gyanúsított vagy vádlott betegsége, szökése vagy halála miatt nem lehetséges, vagy mert a gyanúsított vagy vádlott a nemzeti jog szerinti mentesség vagy közkegyelem miatt nem vonható felelősségre. Ugyanezt lehetővé kell tenni abban az esetben is, ha a nemzeti jog által előírt határidők lejártak, amennyiben ezek a határidők nem elég hosszúak ahhoz, hogy lehetővé tegyék az adott bűncselekmények hatékony vizsgálatát és büntetőeljárás alá vonását. Ilyen esetekben az elkobzás csak akkor engedélyezhető, ha a nemzeti bíróság meggyőződött arról, hogy a bűncselekmény valamennyi eleme fennáll. Az arányosság érdekében a vagyron előzetes elítélés nélküli elkobzását a súlyos bűncselekmények eseteire kell korlátozni. Ez nem érinti az alperes azon jogát, hogy tudomást szerezzen az eljárásról, és ügyvéd útján képviseltesse magát.
- (27) Ezen irányelv alkalmazásában betegség alatt a gyanúsított vagy vádlott arra való képességének hiányát kell érteni, hogy hosszabb időszakon át jelen legyen a büntetőeljárásban, aminek eredményeként az eljárás nem folytatható.
- (28) A szervezett bűnözés eredendően átláthatatlan jellege miatt nem mindig lehetséges a büntetendő cselekményekből származó vagyront egy adott bűncselekménnyel összekapcsolni és az ilyen vagyront elkobozni. Ilyen helyzetekben bizonyos feltételek mellett lehetővé kell tenni az elkobzást, ideértve különösen az alábbiakat: a vagyron befagyasztására bűnszervezet keretében elkövetett bűncselekmény gyanúja miatt került sor, e bűncselekmények jelentős gazdasági haszonnal járhatnak, és a bíróság meggyőződött arról, hogy a biztosítási intézkedés alá vont vagyron bűnszervezet keretében folytatott büntetendő cselekményből származik. Ezeknek a feltételeknek biztosítaniuk kell, hogy az olyan vagyron elkobzása, amely nem kapcsolódik olyan konkrét bűncselekményhez, amely miatt a tulajdonost elítélték, a bűnszervezetek olyan büntetendő cselekményeire korlátozódjon, amelyek jellegüknél fogva súlyosak és jelentős haszonnal járhatnak. Annak meghatározásakor, hogy a bűncselekmények jelentős haszonnal járnak-e, a tagállamoknak figyelembe kell venniük a bűncselekmény valamennyi releváns körülményét, beleértve azt is, hogy a bűncselekményeket rendszeresen jelentős haszonszerzés céljából követték-e el. Bár előfeltételként nem szükséges, hogy a bíróság meggyőződjön arról, hogy bűncselekmény elkövetésére került sor, arról azonban meg kell győződnie, hogy a szóban forgó vagyron bűncselekményekből származik. Annak meghatározásakor, hogy a szóban forgó vagyron bűncselekményből származik-e vagy sem, a nemzeti bíróságoknak figyelembe kell venniük az ügy valamennyi releváns körülményét, beleértve azt a tényt is, hogy a vagyron lényegesen aránytalan a tulajdonos jogszerű jövedelméhez képest. A tagállamoknak ezt követően elő kell írniuk és biztosítaniuk kell a vagyron tulajdonosa számára annak tényleges lehetőségét, hogy bizonyítsa, hogy a szóban forgó vagyron jogszerű tevékenységekből származik.
- (29) Annak biztosítása érdekében, hogy a biztosítási intézkedést vagy vagyronelkobzást elrendelő határozat hatálya alá tartozó vagy esetlegesen érintett vagyron megőrizze

gazdasági értékét, a tagállamoknak hatékony kezelési intézkedéseket kell hozniuk. Ezen intézkedéseknek magukban kell foglalniuk annak szisztematikus értékelését, hogy miként lehet a legjobban megőrizni és optimalizálni a vagyon értékét a befagyasztási intézkedések elfogadása előtt, más néven a lefoglalást megelőző tervezést.

- (30) A tagállamoknak lehetővé kell tenniük e vagyon értékesítését abban az esetben, ha a befagyasztott vagyon romlandó, gyorsan leértékelődik, vagy amelynek fenntartási költségei nem állnak arányban az elkobzás időpontjában várható értékével, vagy amely túlságosan nehezen kezelhető vagy könnyen cserélhető. Az ilyen határozat meghozatala előtt a vagyon tulajdonosát meg kell illetnie a meghallgatáshoz való jognak. A tagállamoknak meg kell fontolniuk annak lehetőségét, hogy a befagyasztott vagyon kezelésének költségeit a tényleges tulajdonosra terheljék, például a közbenső értékesítés elrendelésének alternatívájaként és jogerős elítélés esetén. Ezek a szabályok – beleértve annak lehetőségét is, hogy a biztosítási intézkedés alá vont vagyon kezelésének költségeit a tényleges tulajdonosra terheljék – az uniós korlátozó intézkedések végrehajtásával összefüggésben azonosított vagyonra is alkalmazandók, amennyiben azt büntetőjogi vádakkal – például az uniós korlátozó intézkedések megsértésével – összefüggésben befagyasztották.
- (31) A tagállamoknak vagyonkezelési hivatalokat kell létrehozniuk azzal a céllal, hogy a befagyasztott és elkobzott vagyon kezelésével megbízott szakosított hatóságokat hozzanak létre annak érdekében, hogy hatékonyan kezeljék az elkobzást megelőzően befagyasztott vagyont, és megőrizzék annak értékét az elkobzásra vonatkozó jogerős határozat meghozataláig. A tagállamok belső igazgatási struktúráinak sérelme nélkül a vagyonkezelési hatóságoknak vagy a befagyasztott vagy elkobzott vagyont kezelő egyetlen hatóságnak kell lenniük, vagy a nemzeti irányítási kereteknek megfelelően támogatást kell nyújtaniuk a decentralizált szereplőknek, és támogatniuk kell az érintett hatóságokat a lefoglalást megelőző tervezésben.
- (32) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és figyelembe veszi az Európai Unió Alapjogi Chartájában (a Charta) és az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményben (az EJE) elismert elveket, az Emberi Jogok Európai Bírósága ítélkezési gyakorlatának megfelelő értelmezés szerint. Ezen irányelvet az említett jogokkal és alapelvekkel összhangban kell végrehajtani.
- (33) A biztosítási intézkedést és vagyonelkobzást elrendelő határozatok jelentősen érintik a gyanúsítottak és vádlottak jogait, valamint a büntetőeljárás alá nem vont harmadik felek egyedi eseteit. Az irányelvnek konkrét biztosítékokat és bírósági jogorvoslatokat kell előírnia annak érdekében, hogy ezen irányelv végrehajtása során garantálja alapvető jogaik védelmét, összhangban az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. és 48. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való joggal, a hatékony jogorvoslathoz való joggal és az ártatlanság vélelmével.
- (34) A befagyasztást, elkobzást és közbenső értékesítést elrendelő határozatokat haladéktalanul közölni kell az érintett féllel. A határozatok közlésének többek között az a célja, hogy lehetőséget biztosítson az érintett személy számára a bíróság előtti megtámadásukra. Ezért az ilyen közlésekben főszabályként fel kell tüntetni az érintett határozat indoklását vagy indoklásait. Az érintett fél számára tényleges lehetőséget kell biztosítani a befagyasztást, elkobzást és közbenső értékesítést elrendelő határozatok megtámadására. Az olyan, vagyonelkobzást elrendelő határozatok esetében, ahol a bűncselekmény minden eleme jelen van, de a büntetőjogi felelősséget megállapító ítélet nem lehetséges, a vádlott számára lehetőséget kell biztosítani arra,

hogy a határozat elfogadása előtt meghallgassák. Ugyanezt a lehetőséget kell biztosítani a vagyon elkobzás előtti értékesítésére vonatkozó határozat által érintett tulajdonos számára is.

- (35) Ezen irányelv végrehajtása során és az elkobzási intézkedések arányosságának biztosítása érdekében a tagállamoknak rendelkezniük kell arról, hogy a vagyonelkobzást ne rendeljék el, amennyiben az a szóban forgó bűncselekményhez képest aránytalan lenne. Ezenkívül a tagállamoknak biztosítaniuk kell a lehetőséget, hogy – rendkívüli körülmények fennállása esetén – az elkobzást ne rendeljék el, amennyiben az a nemzeti joggal összhangban indokolatlan nehézséget jelentene az érintett személy számára az adott egyedi eset körülményei alapján, amelyeket döntő körülménynek kell tekinteni. Az ilyen kivételes körülményeknek azokra az esetekre kell korlátozódniuk, amikor az érintett személyt olyan helyzetbe hoznák, amelyben az érintett személy számára nagyon nehéz lenne életben maradni, és az adott egyedi eset körülményeinek döntőnek kell lenniük.
- (36) Ezt az irányelvet a 2010/64/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁷, a 2012/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁸, a 2012/29/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁹, a 2013/48/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv³⁰, az (EU) 2016/343 európai parlamenti és tanácsi irányelv³¹, továbbá az (EU) 2016/800 európai parlamenti és tanácsi irányelv³², valamint az (EU) 2016/1919 európai parlamenti és tanácsi irányelv³³ sérelme nélkül kell végrehajtani.
- (37) Különösen fontos, hogy az ezen irányelv szerinti adatkezelés során az uniós joggal összhangban biztosított legyen a személyes adatok védelme. E célból ezen irányelv szabályait össze kell hangolni az (EU) 2016/680 irányelvvel. Különösen azt kell meghatározni, hogy a vagyonvisszaszerzési hivatalok által megosztott személyes adatok továbbra is az (EU) 2016/794 európai parlamenti és tanácsi rendelet II. melléklete B. szakaszának 2. pontjában felsorolt adatkategóriákra korlátozódnak. A személyes adatoknak a nemzeti illetékes hatóságok, nevezetesen a vagyonvisszaszerzési hivatalok általi, ezen irányelv alkalmazásában végzett kezelésére az (EU) 2016/680 európai parlamenti és tanácsi irányelv alkalmazandó.

²⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/64/EU irányelve (2010. október 20.) a büntetőeljárás során igénybe vehető tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogról (HL L 280., 2010.10.26., 1. o.).

²⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/13/EU irányelve (2012. május 22.) a büntetőeljárás során a tájékoztatáshoz való jogról (HL L 142., 2012.6.1., 1. o.).

²⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/29/EU irányelve (2012. október 25.) a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 315., 2012.11.14., 57. o.).

³⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/48/EU irányelve (2013. október 22.) a büntetőeljárás során és az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogról, valamint valamely harmadik félnek a szabadságelvonáskor történő tájékoztatásához való jogról és a szabadságelvonás ideje alatt harmadik felekkel és a konzuli hatóságokkal való kommunikációhoz való jogról (HL L 294., 2013.11.6., 1. o.).

³¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/343 irányelve (2016. március 9.) a büntetőeljárás során az ártatlanság védelme egyes vonatkozásainak és a tárgyaláson való jelenlét jogának megerősítéséről (HL L 65., 2016.3.11., 1. o.).

³² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/800 irányelve (2016. május 11.) a büntetőeljárás során gyanúsított vagy vádlott gyermekek részére nyújtandó eljárási biztosítékokról (HL L 132., 2016.5.21., 1. o.).

³³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1919 irányelve (2016. október 26.) a büntetőeljárások során a gyanúsítottak és a vádlottak, valamint az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban a keresett személyek költségmentességéről (HL L 297., 2016.11.4., 1. o.).

- (38) Különösen fontos, hogy az ezen irányelv szerinti valamennyi információcsere során az uniós joggal összhangban biztosított legyen a személyes adatok védelme. E célból a személyes adatoknak a bűncselekmények megelőzése, vizsgálata, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében az ezen irányelv alapján hozott intézkedésekre az (EU) 2016/680 irányelvben meghatározott adatvédelmi szabályok alkalmazandók. Adott esetben, különös tekintettel a személyes adatoknak a vagyonkezelési hivatalok által vagyonkezelés céljából történő kezelésére, az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott adatvédelmi szabályok alkalmazandók.
- (39) A hatékony vagyonvisszaszerzési rendszer hatóságok széles körének együttműködését igényli a bűnüldöző hatóságoktól – beleértve a vámhatóságokat, az adóhatóságokat és az adótartozás behajtásáért felelős hatóságokat, amennyiben illetékesek a vagyonvisszaszerzés terén – egészen a vagyonvisszaszerzési hivatalokig, az igazságügyi hatóságokig és a vagyonkezelési hatóságokig, beleértve a vagyonkezelési hivatalokat. Az összes illetékes hatóság összehangolt fellépésének biztosítása érdekében stratégiaibb megközelítést kell kialakítani a vagyonvisszaszerzés tekintetében, elő kell mozdítani az érintett hatóságok közötti szorosabb együttműködést, és egyértelmű áttekintést kell szerezni a vagyonvisszaszerzés eredményeiről. E célból a tagállamoknak el kell fogadniuk és rendszeresen felül kell vizsgálniuk a vagyonvisszaszerzésre vonatkozó nemzeti stratégiát, amely iránymutatást nyújt a pénzügyi nyomozásokkal, a befagyasztással és elkobzással, valamint a vonatkozó elkövetési eszközök, jövedelmek vagy vagyon végleges elidegenítésével kapcsolatos intézkedésekhez. A tagállamoknak továbbá biztosítaniuk kell az illetékes hatóságok számára a feladataik hatékony ellátásához szükséges erőforrásokat. Az illetékes hatóságok alatt azokat a hatóságokat kell érteni, amelyeket az ezen irányelvben és a nemzeti struktúrákban meghatározott feladatok elvégzésével bíztak meg.
- (40) A vagyonvisszaszerzési, vagyonkezelési és elkobzási keret hatékonyságának és eredményességének értékelése érdekében össze kell gyűjteni és közzé kell tenni a vagyon befagyasztására, kezelésére és elkobzására vonatkozó, összehasonlítható statisztikai adatokat.
- (41) A tagállamok statisztikai adatgyűjtéssel kapcsolatos egységes megközelítésének biztosítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy az összegyűjtendő információkra és a statisztikai adatgyűjtés módszertanára vonatkozó részletesebb szabályok elfogadása révén kiegészítse ezt az irányelvet.
- (42) Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak³⁴ megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (43) A befagyasztásra és elkobzásra irányuló intézkedések átfogóbb áttekintése érdekében a tagállamoknak létre kell hozniuk a befagyasztott, kezelt és elkobzott elkövetési

³⁴ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

eszközök, jövedelmek vagy vagyon központi nyilvántartását, és össze kell gyűjteniük a vonatkozó intézkedések végrehajtására vonatkozó szükséges statisztikákat. Az adott akta kezelésének megkönnyítése érdekében nemzeti szinten létre kell hozni a befagyasztott és elkobzott elkövetési eszközök, jövedelmek vagy vagyon központi nyilvántartását. A központi nyilvántartások létrehozásának célja, hogy segítséget nyújtsanak a bűncselekményből származó vagyon visszaszerzéséért felelős valamennyi illetékes hatóságnak a befagyasztott, elkobzott vagy kezelés alatt álló vagyonról a befagyasztás pillanatától kezdve egészen a tulajdonoshoz való visszaszolgáltatásig vagy az elidegenítéséig. A nyilvántartásokba bevitt információk csak addig őrizhetők meg, amíg az adott ügy kezeléséhez vagy a statisztikai adatgyűjtéshez szükséges. Esetkezelés céljából a vagyon nem őrizhető meg hosszabb ideig, mint a vagyoneklobzást elrendelő határozatot követő végleges elidegenítés után, illetve felmentés esetén a tulajdonosnak való visszaszolgáltatás után. A központi nyilvántartásokban rögzített információkhoz csak a bűncselekményből származó vagyon visszaszerzéséért felelős hatóságok – például vagyonvisszaszerzési hivatalok, vagyonkezelési hivatalok, nemzeti bíróságok vagy a nemzeti rendelkezések szerint más módon kijelölt hatóságok – férhetnek hozzá.

- (44) A szervezett bűnözői csoportok a határokon átnyúlóan fejtik ki tevékenységüket, és egyre nagyobb mértékben szereznek vagyont a székhelyüktől különböző tagállamokban és harmadik országokban. Tekintettel a szervezett bűnözés transznacionális dimenziójára, a nemzetközi együttműködés alapvető fontosságú a nyereség visszaszerzése és a bűnözők működését lehetővé tevő pénzügyi eszközök elkobzása szempontjából. A tagállamoknak ezért biztosítaniuk kell, hogy mind a vagyonvisszaszerzési, mind a vagyonkezelési hivatalok szorosan együttműködjenek harmadik országbeli partnereikkel a büntetőeljárások keretében biztosítási intézkedést vagy vagyoneklobzást elrendelő határozat tárgyát képező elkövetési eszközök és jövedelmek vagy vagyon felkutatása, azonosítása és kezelése érdekében. Ezenkívül az uniós korlátozó intézkedések hatékony végrehajtása érdekében rendkívül fontos, hogy a vagyonvisszaszerzési hivatalok szükség esetén együttműködjenek harmadik országbeli partnereikkel az uniós korlátozó intézkedések megsértésével kapcsolatos bűncselekmények megelőzése, felderítése vagy kivizsgálása érdekében. E tekintetben a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a vagyonvisszaszerzési hivatalok munkamegállapodásokat kössenek azon harmadik országokbeli partnereikkel, amelyekkel operatív együttműködési megállapodás van érvényben, amely lehetővé teszi a műveleti vonatkozású személyes adatok cseréjét az Europolal vagy az Eurojusttal.
- (45) A vagyonvisszaszerzési hivataloknak a megbízatásukkal összhangban szorosan együtt kell működniük az uniós szervekkel és ügynökségekkel, többek között az Europolal, az Eurojusttal és az Európai Ügyészséggel, amennyiben ez az Europol és az Eurojust által támogatott, határokon átnyúló nyomozásokon vagy az Európai Ügyészség által végzett nyomozásokon belüli vagyon felkutatásához és azonosításához szükséges. A vagyonvisszaszerzési hivataloknak saját megbízatásuknak megfelelően együtt kell működniük az Europolal és az Eurojusttal is, amennyiben az uniós korlátozó intézkedések megsértésével kapcsolatos bűncselekmények megelőzése, felderítése vagy kivizsgálása érdekében a vagyon felkutatására és azonosítására van szükség.
- (46) A vagyon felkutatására és azonosítására, befagyasztására és kezelésére vonatkozó egyetértési megállapodás és minimumszabályok biztosítása érdekében ennek az irányelvnek minimumszabályokat kell megállapítania a vonatkozó intézkedésekre, valamint a kapcsolódó biztosítékokra vonatkozóan. A minimumszabályok elfogadása

nem akadályozza meg a tagállamokat abban, hogy szélesebb hatásköröket adjanak a vagyonvisszaszerzési hivataloknak vagy a vagyonkezelési hivataloknak, vagy hogy nemzeti jogukban további biztosítékokat írjanak elő, feltéve, hogy az ilyen nemzeti intézkedések és rendelkezések nem ássák alá ezen irányelv célját.

- (47) Mivel ezen irányelv célját, nevezetesen a büntetőügyekben elrendelt vagyonekmozgás megkönnyítését a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben meghatározott arányossági elvnek megfelelően ez az irányelv nem haladja meg az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (48) Mivel ez az irányelv olyan átfogó szabályokat ír elő, amelyek átfedésben lennének a már meglévő jogi eszközökkel, az ezen irányelv hatálya alá tartozó tagállamok tekintetében a 98/699/IB tanácsi együttes fellépés³⁵, a 2001/500/IB tanácsi kerethatározat³⁶, a 2005/212/IB kerethatározat, a 2007/845/IB határozat és a 2014/42/EU irányelv helyébe kell lépnie.
- (49) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek az irányelvnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (50) [Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 3. cikkének értelmében Írország kifejezte azon szándékát, hogy részt kíván venni ezen irányelv elfogadásában és alkalmazásában.] [vagy] [Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban, az említett jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül, Írország nem vesz részt ennek az irányelvnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.]
- (51) Az (EU) 2018/1725 rendelet 42. cikkével összhangban konzultációra került sor az európai adatvédelmi biztossal, aki 20XX. XX. XX-án/-én nyilvánított véleményt,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

³⁵ 98/699/IB együttes fellépés (1998. december 3.), amelyet a Tanács az Európai Uniót létrehozó szerződés K.3. cikke alapján fogadott el, a pénzmosásról, az elkövetéshez használt eszközök, valamint a bűncselekményekből származó jövedelmek azonosításáról, felkutatásáról, zárolásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról (HL L 333., 1998.12.9., 1. o.).

³⁶ A Tanács 2001/500/IB kerethatározata (2001. június 26.) a pénzmosásról, valamint a bűncselekményhez felhasznált eszközök és az abból származó jövedelmek azonosításáról, felkutatásáról, befagyasztásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról (HL L 182., 2001.7.5., 1. o.).

1. cikk

Tárgy

(1) Ez az irányelv minimumszabályokat állapít meg a büntetőeljárások keretében a vagyon felkutatására és azonosítására, befagyasztására, elkobzására és kezelésére vonatkozóan.

(2) Ez az irányelv továbbá szabályokat állapít meg az uniós korlátozó intézkedések hatékony végrehajtásának és a kapcsolódó vagyon ezt követő visszaszerzésének elősegítésére, amennyiben ez az uniós korlátozó intézkedések megsértésével kapcsolatos bűncselekmények megelőzése, felderítése vagy kivizsgálása érdekében szükséges.

2. cikk

Hatály

(1) Ez az irányelv a következő bűncselekményekre alkalmazandó:

a) bűnszervezetben való részvétel a 2008/841/IB tanácsi kerethatározatban³⁷ meghatározottak szerint;

b) terrorizmus az (EU) 2017/541 európai parlamenti és tanácsi irányelvben³⁸ meghatározottak szerint;

c) emberkereskedelem a 2011/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben³⁹ meghatározottak szerint;

d) gyermekek szexuális kizsákmányolása és gyermekpornográfia a 2011/93/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁴⁰ meghatározottak szerint;

e) tiltott kábítószer- és pszichotropanyag-kereskedelem a 2004/757/IB tanácsi kerethatározatban⁴¹ meghatározottak szerint;

f) korrupció az Európai Unióról szóló szerződés K.3. cikke (2) bekezdésének c) pontja alapján készült, az Európai Közösségek tisztviselőit és az Európai Unió tagállamainak tisztviselőit érintő korrupció elleni küzdelemről szóló Egyezményben⁴² és a 2003/568/IB tanácsi kerethatározatban⁴³ foglaltak szerint;

³⁷ A Tanács 2008/841/IB kerethatározata (2008. október 24.) a szervezett bűnözés elleni küzdelemről (HL L 300., 2008.11.11., 42. o.).

³⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/541 irányelve (2017. március 15.) a terrorizmus elleni küzdelemről, a 2002/475/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról, valamint a 2005/671/IB tanácsi határozat módosításáról (HL L 88., 2017.3.31., 6. o.).

³⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/36/EU irányelve (2011. április 5.) az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 101., 2011.4.15., 1. o.).

⁴⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/93/EU irányelve (2011. december 13.) a gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről, valamint a 2004/68/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 335., 2011.12.17., 1. o.).

⁴¹ A Tanács 2004/757/IB kerethatározata (2004. október 25.) a tiltott kábítószer-kereskedelem területén a bűncselekmények tényállási elemeire és a büntetésekre vonatkozó minimumszabályok megállapításáról (HL L 335., 2004.11.11., 8. o.).

⁴² HL C 195., 1997.6.25., 1. o.

⁴³ A Tanács 2003/568/IB kerethatározata (2003. július 22.) a magánszektorban tapasztalható korrupció elleni küzdelemről (HL L 192., 2003.7.31., 54. o.).

- g) pénzmosás az (EU) 2018/1673 európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁴⁴ meghatározottak szerint;
- h) fizetőeszközök hamisítása az (EU) 2019/713 európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁴⁵ meghatározottak szerint;
- i) pénzhamisítás a 2014/62/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁴⁶ meghatározottak szerint;
- j) számítógépes bűnözés a 2013/40/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁴⁷ meghatározottak szerint;
- k) fegyverek, lőszer és robbanóanyagok tiltott kereskedelme az Egyesült Nemzetek nemzetközi szervezett bűnözés elleni egyezményét kiegészítő, a tűzfegyverek, részeik, alkotóelemeik és lőszereik tiltott gyártásáról és kereskedelméről szóló jegyzőkönyvben⁴⁸ meghatározottak szerint;
- l) csalás, beleértve az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalást és egyéb bűncselekményeket, az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁴⁹ meghatározottak szerint;
- m) környezeti bűncselekmény, beleértve a veszélyeztetett állatfajok és veszélyeztetett növényfajok tiltott kereskedelmét a 2008/99/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁵⁰, valamint a 2009/123/EK irányelvvel módosított 2005/35/EK irányelvben⁵¹ meghatározottak szerint;
- n) jogellenes be- és átutazáshoz, valamint jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtás a 2002/946/IB tanácsi kerethatározatban⁵² és a 2002/90/EK tanácsi irányelvben⁵³ meghatározottak szerint.

⁴⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1673 irányelve (2018. október 23.) a pénzmosás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 284., 2018.11.12., 22. o.).

⁴⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/713 irányelve (2019. április 17.) a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel elkövetett csalás és a készpénz-helyettesítő fizetési eszközök hamisítása elleni küzdelemről, valamint a 2001/413/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 123., 2019.5.10., 18. o.).

⁴⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/62/EU irányelve (2014. május 15.) az euró és más pénz nemek hamisítás elleni, büntetőjog általi védelméről, valamint a 2000/1/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 151., 2014.5.21., 1. o.).

⁴⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/40/EU irányelve (2013. augusztus 12.) az információs rendszerek elleni támadásokról és a 2005/222/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 218., 2013.8.14., 8. o.).

⁴⁸ HL L 89., 2014.3.25., 7. o.

⁴⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o.).

⁵⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/99/EK irányelve (2008. november 19.) a környezet büntetőjog általi védelméről (HL L 328., 2008.12.6., 28. o.).

⁵¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/123/EK irányelve (2009. október 21.) a hajók által okozott szennyezésről és a jogsértésekre alkalmazandó szankciók bevezetéséről szóló 2005/35/EK irányelv módosításáról (HL L 280., 2009.10.27., 52. o.).

⁵² A Tanács 2002/946/IB (2002. november 28.) kerethatározata a jogellenes be- és átutazáshoz, valamint a jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtás elleni küzdelem büntetőjogi keretének megerősítéséről (HL L 328., 2002.12.5., 1. o.).

(2) Ez az irányelv a következő bűncselekményekre is alkalmazandó, amennyiben a bűncselekményt bűnszervezet keretében követték el:

- a) hamisítás és termékhamisítás;
- b) kulturális javak – ideértve a régiségeket és műtárgyakat is – tiltott kereskedelme;
- c) okmányhamisítás és a hamisított okmányokkal való kereskedelem;
- d) szándékos emberölés és súlyos testi sértés;
- e) emberi szervek és szövetek tiltott kereskedelme;
- f) emberrablás, a személyi szabadságtól való jogellenes megfosztás vagy túszejtés;
- g) szervezett vagy fegyveres rablás;
- h) védelmi pénz szedése és zsarolás;
- i) lopott járművek kereskedelme;
- j) a közvetlen adókkal és a közvetett adókkal kapcsolatos, a tagállamok nemzeti jogában meghatározott adóbűncselekmények, amelyek legalább egy év szabadságvesztéssel vagy szabadságelvonással járó intézkedéssel büntethetők.

(3) [Ez az irányelv alkalmazandó az európai parlamenti és tanácsi irányelvben meghatározott uniós korlátozó intézkedések megsértésére.]

(4) Ez az irányelv alkalmazandó az egyéb uniós jogi aktusokban meghatározott bármely egyéb bűncselekményre, amennyiben azok kifejezetten úgy rendelkeznek, hogy ezt az irányelvet az azokban meghatározott bűncselekményekre alkalmazni kell.

(5) A II. fejezetben foglalt, az elkövetési eszközök és a jövedelmek, illetve a vagyon felkutatására és azonosítására vonatkozó rendelkezéseket a nemzeti jogban meghatározott valamennyi olyan bűncselekményre alkalmazni kell, amely legalább egy évig tartó szabadságvesztéssel vagy szabadságelvonással járó intézkedéssel büntetendő.

3. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

1. „bűncselekményből származó jövedelem”: közvetlenül vagy közvetve bűncselekményből származó bármely gazdasági előny, amely a vagyon bármely fajtáját magában foglalhatja, beleértve a közvetlenül a bűncselekményből származó jövedelemnek a későbbi újrabefektetését vagy átalakítását, és bármely értékkel bíró hasznot;
2. „vagyon”: mindennemű vagyon, beleértve az anyagi vagy eszmei, ingó vagy ingatlan javakat, valamint az ilyen vagyonnal kapcsolatos jogcímet és az abban való érdekeltséget igazoló okmányokat vagy okiratokat;

⁵³ A Tanács 2002/90/EK irányelve (2002. november 28.) a jogellenes be- és árutazáshoz, valamint a jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtás meghatározásáról (HL L 328., 2002.12.5., 17. o.).

3. „elkövetési eszközök”: bármilyen vagyontárgy, amelyet bűncselekmény elkövetéséhez bármely módon, részben vagy egészben használtak vagy használni szándékoztak;
4. „felkutatás és azonosítás”: az illetékes hatóságok által a bűncselekményből származó elkövetési eszközök, jövedelem vagy vagyon meghatározása céljából végzett bármely nyomozás;
5. „befagyasztás”: a vagyon átruházásának, megsemmisítésének, átalakításának, a felette való rendelkezésnek vagy a vagyon mozgatásának, illetve a vagyon feletti felügyelet vagy ellenőrzés ideiglenes átvételének ideiglenes tilalma;
6. „elkobzás”: valamely bűncselekménnyel kapcsolatban bíróság által elrendelt végleges tulajdonvesztés;
7. „SIENA”: az Europol által kezelt Biztonságos Információcsere Hálózati Alkalmazás, amelynek célja a tagállamok és az Europol közötti információcsere megkönnyítése;
8. „bűnszervezet”: a 2008/841/IB tanácsi kerethatározat 1. cikkében meghatározott bűnszervezet;
9. „áldozat”: áldozat a 2012/29/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁵⁴ 2. cikke (1) bekezdésének a) pontjában meghatározottak szerint, valamint az a nemzeti jogban meghatározott jogi személy, amely kárt szenvedett az ezen irányelv hatálya alá tartozó bármely bűncselekmény eredményeként;
10. „tényleges tulajdonos”: a 2015/849/EU irányelv⁵⁵ 3. cikkének 6. pontjában meghatározott tényleges tulajdonos;
11. „uniós korlátozó intézkedések”: az Európai Unióról szóló szerződés 29. cikke és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 215. cikke alapján elfogadott intézkedések;
12. „célzott pénzügyi szankciók”: az Európai Unióról szóló szerződés 29. cikke, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés 215. cikke alapján elfogadott intézkedések alapján bizonyos személyekkel vagy szervezetekkel szemben hozott egyedi uniós korlátozó intézkedések.

II. FEJEZET

FELKUTATÁS ÉS AZONOSÍTÁS

4. cikk

Vagyonfelkutatási nyomozások

⁵⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/29/EU irányelve (2012. október 25.) a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról.

⁵⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/849 irányelve (2015. május 20.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről – az (EU) 2018/843 irányelv által módosítva (HL L 141., 2015.6.5., 73. o.).

(1) A határokon átnyúló együttműködés megkönnyítése érdekében a tagállamok intézkedéseket hoznak annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a büntetőeljárás során biztosítási intézkedést vagy vagyonelkobzást elrendelő határozat tárgyát képező elkövetési eszközök és jövedelmek, illetve vagyon gyors felkutatását és azonosítását.

(2) Az illetékes hatóságok haladéktalanul elvégzik az (1) bekezdés szerinti vagyonfelkutatási nyomozást minden olyan esetben, amikor olyan bűncselekménnyel kapcsolatban indítanak nyomozást, amely valószínűsíthetően jelentős gazdasági haszonnal jár, vagy amennyiben szükséges az uniós korlátozó intézkedések megsértésével kapcsolatos bűncselekmények megelőzése, felderítése vagy kivizsgálása érdekében.

5. cikk

Vagyonvisszaszerzési hivatalok

(1) Minden tagállam létrehoz legalább egy vagyonvisszaszerzési hivatalt, hogy megkönnyítse a vagyon felkutatására irányuló nyomozásokkal kapcsolatos, határokon átnyúló együttműködést.

(2) A vagyonvisszaszerzési hivatalok feladatai a következők:

a) az elkövetési eszközök, jövedelmek vagy vagyon felkutatása és azonosítása, amennyiben ez a 4. cikk szerinti vagyonfelkutatási nyomozásokért felelős más illetékes nemzeti hatóságok támogatásához szükséges;

b) olyan elkövetési eszközök, jövedelmek vagy vagyon felkutatása és azonosítása, amelyek egy másik tagállam által kibocsátott, biztosítási intézkedést vagy vagyonelkobzást elrendelő határozat tárgyát képezhetik vagy képezik;

c) együttműködés és információcsere más tagállamok vagyonvisszaszerzési hivatalaival a biztosítási intézkedést vagy vagyonelkobzást elrendelő határozat tárgyát képező elkövetési eszközök és jövedelmek, illetve vagyon felkutatása és azonosítása terén;

d) a bűncselekmények megelőzése, felderítése vagy kivizsgálása érdekében szükség esetén információcsere a tagállamokban működő más vagyonvisszaszerzési hivatalokkal az uniós korlátozó intézkedések hatékony végrehajtásáról.

(3) A vagyonvisszaszerzési hivatalok felhatalmazást kapnak arra, hogy a bűncselekmények megelőzése, felderítése vagy kivizsgálása érdekében szükség esetén felkutassák és azonosítsák a célzott uniós pénzügyi szankciók hatálya alá tartozó személyek és szervezetek vagyonát. Ennek érdekében együttműködnek más tagállamok vagyonvisszaszerzési hivatalaival és más érintett illetékes hatóságaival, és megosztják egymással a vonatkozó információkat.

(4) A tagállamok lehetővé teszik a vagyonvisszaszerzési hivatal számára, hogy amennyiben szükséges, azonnali intézkedéseket tegyen a 11. cikk (2) bekezdése szerint az uniós korlátozó intézkedések megsértésével kapcsolatos bűncselekmények megelőzése, felderítése vagy kivizsgálása érdekében. A 11. cikk (5) bekezdése értelemszerűen alkalmazandó.

6. cikk

Az információkhoz való hozzáférés

(1) Az 5. cikkben említett feladatok ellátása céljából a tagállamok biztosítják, hogy a vagyonvisszaszerzési hivatalok azonnali és közvetlen hozzáféréssel rendelkezzenek a következő információkhoz, amennyiben az információk szükségesek a jövedelmek, elkövetési eszközök és vagyon felkutatásához és azonosításához:

- a) adóügyi adatok, beleértve az adóhatóságok birtokában lévő adatokat;
 - b) nemzeti ingatlan-nyilvántartások vagy elektronikus adat-visszanyerési rendszerek, valamint föld- és kataszteri nyilvántartások;
 - c) a természetes személyek állampolgárságára és a népességre vonatkozó nemzeti nyilvántartások;
 - d) nemzeti gépjármű-, légi- és vízijármű-nyilvántartások;
 - e) kereskedelmi adatbázisok, beleértve az üzleti és cégnyilvántartásokat is;
 - f) nemzeti társadalombiztosítási nyilvántartások;
 - g) a bűncselekmények megelőzésében, felderítésében, kivizsgálásában és büntetőeljárás alá vonásában illetékes hatóságok birtokában lévő releváns információk.
- (2) Amennyiben az (1) bekezdésben említett információkat nem tárolják adatbázisokban vagy nyilvántartásokban, a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a vagyonvisszaszerzési hivatalok más módon is hozzájuthassanak ezekhez az információkhoz.
- (3) Az (1) bekezdésben hivatkozott információkhoz való közvetlen és azonnali hozzáférés nem érinti a nemzeti jogban meghatározott eljárási biztosítékokat.

7. cikk

A vagyonvisszaszerzési hivatalok információkhoz való hozzáféréseinek feltételei

- (1) A 6. cikk szerinti információkhoz való hozzáférést csak eseti alapon, a 6. cikkben említett információkhoz való hozzáférésre kijelölt és felhatalmazott személyzet végezheti.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy a vagyonvisszaszerzési hivatalok személyzete megfeleljen az alkalmazandó nemzeti jogban előírt titoktartási és szakmai titoktartási szabályoknak. A tagállamok azt is biztosítják, hogy a vagyonvisszaszerzési hivatalok személyzete rendelkezzen a feladataik hatékony ellátásához szükséges speciális készségekkel és képességekkel.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy megfelelő technikai és szervezési intézkedések álljanak rendelkezésre az adatok biztonságának garantálására annak érdekében, hogy a vagyonvisszaszerzési hivatalok hozzáférjenek a 6. cikkben említett információkhoz és lekérdezhessék azokat.

8. cikk

A vagyonvisszaszerzési hivatalok általi hozzáférés és keresések nyomon követése

(1) A 2016/680 irányelv 25. cikkének sérelme nélkül a tagállamok biztosítják, hogy a 6. cikkben említett információkat birtokló hatóságok ezen irányelvvel összhangban naplót vezessenek a vagyonvisszaszerzési hivatalok által végzett valamennyi hozzáférési és keresési tevékenységről. A naplók az alábbi információkat tartalmazzák:

- a) a nemzeti ügyiratszám;
- b) a lekérdezés vagy keresés dátuma és időpontja;
- c) a lekérdezés vagy keresés indításához használt adat típusa;
- d) a lekérdezés vagy keresés eredményének egyedi azonosítója;
- e) a nyilvántartásba betekintő vagyonvisszaszerzési hivatal neve;
- f) a lekérdezést vagy a keresést végző tisztviselő egyedi felhasználói azonosítója.

(2) Az (1) bekezdésben említett naplók kizárólag az adatvédelem nyomon követésére – beleértve az adatkezelés jogszerűségének ellenőrzését is –, valamint az adatok biztonságának és sértetlenségének biztosítására használhatók fel. A naplók megfelelő intézkedésekkel kell védeni a jogosulatlan hozzáféréstől, és létrehozásuk után öt évvel törölni kell őket. Ha azonban a folyamatban lévő nyomkövetési eljárásokhoz szükség van rájuk, azokat törölni kell, ha a nyomkövetési eljárások már nem igénylik a naplót.

9. cikk

Információcsere

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy vagyonvisszaszerzési hivatalaik egy másik tagállam vagyonvisszaszerzési hivatalának kérésére minden olyan információt rendelkezésre bocsássanak, amely az 5. cikk szerinti feladataik ellátásához szükséges. Az átadható személyes adatok kategóriái az (EU) 2016/794 rendelet II. melléklete B. szakaszának 2. pontjában felsoroltakra korlátozódnak.

A szolgáltatandó személyes adatokat eseti alapon, az 5. cikk szerinti feladatok ellátásához szükséges adatok figyelembevételével kell meghatározni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti megkeresés benyújtásakor a megkereső vagyonvisszaszerzési hivatal a lehető legpontosabban meghatározza a következőket:

- a) a megkeresés tárgya;
- b) a megkeresés indokai, beleértve a kért információ relevanciáját a vagyon felkutatása és azonosítása szempontjából;
- c) az eljárás jellege;
- d) a bűncselekmény típusa, amelyre vonatkozóan a megkeresést benyújtották;
- e) az eljárás és a megkeresett tagállam közötti kapcsolat;

f) a megcélzott vagy keresett vagyona vonatkozó adatok, például bankszámlák, ingatlanok, járművek, hajók, repülőgépek, társaságok és más nagy értékű tételek;

g) és/vagy a feltételezhetően érintett természetes vagy jogi személyek, például nevek, címek, születési idő és hely, nyilvántartásba vétel dátuma, részvényesek, székhely;

h) adott esetben a kérelem sürgősségének indokolása.

(3) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy vagyonvisszaszerzési hivatalaik ilyen irányú megkeresés nélkül információt cseréljenek más tagállamok vagyonvisszaszerzési hivatalaival, amennyiben tudomást szereznek olyan elkövetési eszközökre, bevételre vagy vagyona vonatkozó információkról, amelyeket szükségesnek tartanak a vagyonvisszaszerzési hivatalok 5. cikk szerinti feladatainak ellátásához. Az ilyen információk rendelkezésre bocsátásakor a vagyonvisszaszerzési hivataloknak meg kell indokolniuk, hogy miért tartják szükségesnek a kicserélt információt.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy a vagyonvisszaszerzési hivatalok által az (1), (2) és (3) bekezdés alapján szolgáltatott információk bizonyítékként bemutatathatók legyenek bármely tagállam nemzeti bírósága előtt, a nemzeti jog szerinti eljárásokkal összhangban.

(5) A tagállamok biztosítják, hogy a vagyonvisszaszerzési hivatalok közvetlen hozzáféréssel rendelkezzenek a SIENA-hoz, és használják a SIENA rendszert az e cikk szerinti információcseréhez.

(6) A vagyonvisszaszerzési hivatalok megtagadhatják a megkereső vagyonvisszaszerzési hivatal tájékoztatását, ha tényszerű indokok alapján feltételezhető, hogy az információszolgáltatás:

a) sértené a megkeresett tagállam alapvető nemzetbiztonsági érdekeit;

b) egy folyamatban lévő nyomozást vagy bűnüldözési operatív műveletet veszélyeztetne, vagy közvetlen fenyegetést jelentene egy személy életére vagy testi épségére nézve.

(7) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a tájékoztatás megtagadását megindokolják. Az elutasítás a kért információnak csak azt a részét érinti, amelyre a (6) bekezdésben meghatározott indokok vonatkoznak, és adott esetben érintetlenül hagyja az információ egyéb részeinek ezen irányelvvel összhangban történő rendelkezésre bocsátására vonatkozó kötelezettséget.

10. cikk

Az információszolgáltatásra vonatkozó határidők

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a vagyonvisszaszerzési hivatalok a lehető leghamarabb, de minden esetben a következő határidőkön belül válaszoljanak a 9. cikk (1) bekezdése szerinti információkérésekre:

a) hét naptári nap minden nem sürgős megkeresés esetében;

b) nyolc óra a 6. cikk (1) bekezdésében említett, adatbázisokban és nyilvántartásokban tárolt információkra vonatkozó sürgős megkeresések esetében.

(2) Amennyiben az (1) bekezdés b) pontja alapján kért információk nem állnak közvetlenül rendelkezésre, vagy az (1) bekezdés a) pontja szerinti megkeresés aránytalan terhet jelent, a megkeresést fogadó vagyonvisszaszerzési hivatal elhalaszthatja az információszolgáltatást. Ebben az esetben a megkeresett vagyonvisszaszerzési hivatal haladéktalanul tájékoztatja a megkereső vagyonvisszaszerzési hivatalt a halasztásról, és a lehető leghamarabb, de minden esetben az (1) bekezdés alapján megállapított eredeti határidőtől számított három napon belül rendelkezésre bocsátja a kért információkat.

III. FEJEZET

BEFAGYASZTÁS ÉS ELKOBZÁS

11. cikk

Befagyasztás

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a 12. cikk szerinti esetleges elkobzás biztosításához szükséges befagyasztását.

(2) A befagyasztási intézkedések magukban foglalják a vagyon megőrzése érdekében szükség esetén meghozandó azonnali intézkedéseket.

(3) A tagállamok lehetővé teszik a vagyonvisszaszerzési hivatalok számára, hogy az (1) bekezdés szerinti, biztosítási intézkedést elrendelő határozat kibocsátásáig a (2) bekezdés szerinti azonnali intézkedéseket hozzanak. Az ilyen sürgős ideiglenes befagyasztási intézkedések érvényessége nem haladhatja meg a hét napot.

(4) A harmadik fél birtokában lévő vagyon az (1), (2) és (3) bekezdés szerinti befagyasztási intézkedések hatálya alá tartozhat, amennyiben ez a 13. cikk szerinti esetleges elkobzás biztosításához szükséges.

(5) A tagállamok biztosítják, hogy az (1), (2), (3) és (4) bekezdés szerinti, biztosítási intézkedést elrendelő határozatokat illetékes hatóság bocsássa ki, és azok megfelelően indokoltak legyenek.

(6) Az (1) bekezdés szerinti biztosítási intézkedést elrendelő határozat kizárólag addig marad hatályban, ameddig az a vagyon esetleges elkobzás céljából történő megőrzéséhez szükséges. A befagyasztott vagyont, amelyet később nem koboznak el, haladéktalanul vissza kell adni a vagyon tulajdonosának. Az ilyen vagyon visszaszolgáltatására vonatkozó feltételekre vagy eljárási szabályokra a nemzeti jog irányadó.

(7) Amennyiben a befagyasztandó vagyon olyan szervezetekből áll, amelyeket működő üzemmént fenn kell tartani, mint például vállalkozások, a biztosítási intézkedést elrendelő határozatnak olyan intézkedéseket kell tartalmaznia, amelyek kizárják a tulajdonukban vagy ellenőrzésük alatt álló személyek e vagyonhoz való hozzáférését, miközben lehetővé teszik a folytatódó tevékenységeket.

12. cikk

Elkobzás

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a bűncselekmény elkövetési eszközeinek és az abból származó jövedelemnek a teljes vagy részleges elkobzását egy jogerős elítélést követően, amely az érintett személy távollétében lefolytatott eljárás eredménye is lehet.

(2) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a bűncselekmény elkövetési eszközeinek és az abból származó jövedelemnek megfelelő értékű vagyon teljes vagy részleges elkobzását egy jogerős elítélést követően, amely az érintett személy távollétében lefolytatott eljárás eredménye is lehet.

13. cikk

Harmadik féltől történő elkobzás

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy lehetővé tegyék az olyan jövedelem vagy jövedelemmel megegyező értékű egyéb vagyon elkobzását, amelyet a gyanúsított vagy vádlott közvetlenül vagy közvetve harmadik felekre ruházott át, vagy amelyet harmadik felek a gyanúsítottól vagy vádlottól szereztek meg.

Az ilyen jövedelem vagy egyéb vagyon elkobzását azokban az esetekben kell lehetővé tenni, ahol megállapítást nyert, hogy a harmadik félnek tudomása volt, vagy tudomása kellett, hogy legyen arról, hogy a vagyon átruházásának vagy szerzésének célja az elkobzás elkerülése volt, konkrét tények és körülmények alapján, ideértve azt is, hogy az átruházásra vagy szerzésre ingyenesen vagy a piaci értéknél jelentősen alacsonyabb összeg ellenében került sor.

(2) Az (1) bekezdés nem érinti jóhiszemű harmadik felek jogait.

14. cikk

Kiterjesztett hatályú elkobzás

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a bűncselekmény elkövetése miatt elítélt személy tulajdonában lévő vagyon részben vagy egészben történő elkobzását, amennyiben ez a bűncselekmény közvetlenül vagy közvetve gazdasági haszonnal járhat, és amennyiben a nemzeti bíróság meggyőződött arról, hogy a vagyon büntetendő cselekményből származik.

(2) Annak meghatározásakor, hogy a szóban forgó vagyon büntetendő cselekményből származik-e, figyelembe kell venni az eset összes körülményét, beleértve a konkrét tényeket és a rendelkezésre álló bizonyítékokat, például azt, hogy a vagyon értéke aránytalan-e az elítélt személy jogszerű jövedelméhez képest.

15. cikk

Elítélés nélküli elkobzás

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a (2) bekezdésben meghatározott feltételek mellett lehetővé tegyék a 12. cikkben említett

elkövetési eszközök és jövedelmek, illetve vagyon elkobzását, vagy amelyeket a 13. cikkben említettek szerint harmadik felekre ruháztak át, amennyiben büntetőeljárás indult, de az eljárás az alábbi körülmények miatt nem volt folytatható:

- a) a gyanúsított vagy vádlott betegsége;
 - b) a gyanúsított vagy vádlott szökése;
 - c) a gyanúsított vagy vádlott halála;
 - d) a gyanúsított vagy vádlott nemzeti jog szerinti mentessége a büntetőeljárás alól;
 - e) a gyanúsított vagy vádlott számára a nemzeti jog szerint nyújtott közkegyelem;
 - f) a nemzeti jog által előírt határidők lejárata, amennyiben ezek a határidők nem elég hosszúak ahhoz, hogy lehetővé tegyék az adott bűncselekmények hatékony vizsgálatát és büntetőeljárás alá vonását.
- (2) Az korábbi elítélés nélküli elkobzás azokra a bűncselekményekre korlátozódik, amelyek közvetlenül vagy közvetve jelentős gazdasági haszonnal járnak, és csak annyiban, amennyiben a nemzeti bíróság meggyőződött arról, hogy a bűncselekmény valamennyi eleme fennáll.
- (3) Mielőtt a bíróság az (1) és (2) bekezdés szerinti vagyyonelkobzást elrendelő határozatot bocsát ki, a tagállamok biztosítják az érintett személy védelemhez való jogának tiszteletben tartását, többek között az iratbetekintés, valamint a jogi és ténybeli kérdésekkel kapcsolatos meghallgatáshoz való jog biztosításával.
- (4) E cikk alkalmazásában a „bűncselekmény” fogalma magában foglalja a 2. cikkben felsorolt bűncselekményeket, amennyiben a büntetési tétel felső határa legalább négy év szabadságvesztés.

16. cikk

Büntetendő cselekményekhez kapcsolódó, jogtalan vagyon elkobzása

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket a vagyon elkobzásának lehetővé tétele érdekében, amennyiben az elkobzás a 12–15. cikk alapján nem lehetséges, ha a következő feltételek teljesülnek:

- a) a vagyon befagyasztására bünszervezet keretében elkövetett bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozás során került sor;
- b) az a) pont szerinti bűncselekmény közvetlenül vagy közvetve jelentős gazdasági haszonnal járhat;
- c) a kérdést előterjesztő bíróság meggyőződött arról, hogy a befagyasztott vagyon bünszervezet keretében elkövetett bűncselekményekből származik.

(2) Annak meghatározásakor, hogy a befagyasztott vagyon büntetendő cselekményből származik-e, figyelembe kell venni az eset összes körülményét, beleértve a konkrét tényeket és a rendelkezésre álló bizonyítékokat, például azt, hogy a vagyon értéke lényegesen aránytalan-e a tulajdonos jogszerű jövedelméhez képest.

(3) E cikk alkalmazásában a „bűncselekmény” fogalma magában foglalja a 2. cikkben hivatkozott bűncselekményeket, amennyiben a büntetési tétel felső határa legalább négy év szabadságvesztés.

(4) Mielőtt a bíróság az (1) és (2) bekezdés szerinti vagyonekobjaszt elrendelő határozatot bocsát ki, a tagállamok biztosítják az érintett személy védelemhez való jogának tiszteletben tartását, többek között az iratbetekintés, valamint a jogi és ténybeli kérdésekkel kapcsolatos meghallgatáshoz való jog biztosításával.

17. cikk

Hatékony elkobzás és végrehajtás

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a befagyasztandó és elkobzandó vagyon felkutatását és azonosítását még a bűncselekmény miatti jogerős elítélést vagy a 15. és 16. cikk szerinti eljárást követően is.

(2) A tagállamok mérlegelik olyan intézkedések meghozatalát, amelyek lehetővé teszik az elkobzott vagyon közérdekű vagy társadalmi célokra történő felhasználását.

18. cikk

Kártérítés az áldozatok számára

Amennyiben valamely bűncselekmény eredményeként az áldozat az ezen irányelvben előírt elkobzási intézkedés alá vont személlyel szemben igényt támaszt, a tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az elkobzási intézkedés ne akadályozza az áldozatot kártérítéshez való jogának érvényesítésében.

IV. FEJEZET

VAGYONKEZELÉS

19. cikk

Vagyonkezelés és a lefoglalást megelőző tervezés

(1) A tagállamok biztosítják a befagyasztott és elkobzott vagyon hatékony kezelését annak elidegenítéséig.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a 11. cikk (1) bekezdése szerinti biztosítási intézkedést elrendelő határozat kibocsátása előtt a befagyasztott és elkobzott vagyon kezeléséért felelős illetékes hatóságok elvégezzék a biztosítási intézkedés alá vonható vagyon kezelése során esetlegesen felmerülő költségek értékelését annak érdekében, hogy a vagyon értéke a vagyon elidegenítéséig megőrizhető és optimalizálható legyen.

20. cikk

Közbenső értékesítés

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a 11. cikk (1) bekezdése alapján befagyasztott vagyon a vagyoneklobzást elrendelő határozat kibocsátása előtt átruházható vagy értékesíthető legyen az alábbi egy vagy több körülmény fennállása esetén:

- a) a biztosítási intézkedés hatálya alá tartozó vagyon romlandó vagy gyorsan leértékelődik;
- b) a vagyon tárolási vagy fenntartási költségei nem állnak arányban annak értékével;
- c) a vagyont túlságosan nehéz kezelni, vagy annak kezelése különleges feltételeket és nem azonnal rendelkezésre álló szakértelmet igényel.

(2) A tagállamok elfogadják a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a közbenső értékesítési határozat kibocsátásakor figyelembe vegyék a vagyon tulajdonosának érdekeit, beleértve azt is, hogy az értékesítendő vagyon könnyen helyettesíthető-e. A szökés eseteinek kivételével a tagállamok biztosítják, hogy a közbenső értékesítés tárgyát képező vagyon tulajdonosát az értékesítés előtt értesítsék és meghallgassák. A tulajdonos lehetőséget kap arra, hogy kérelmezze a vagyona értékesítését.

(3) A közbenső értékesítésből származó jövedelmet az elkobzásról szóló bírósági határozat meghozataláig kell biztosítani. A tagállamok megfelelő intézkedéseket hoznak annak érdekében, hogy megvédjék az eladott vagyon harmadik fél vásárlóit a megtorló intézkedésektől annak biztosítása érdekében, hogy az eladott vagyont ne juttassák vissza a 2. cikkben említett bűncselekmények miatt elítélt személyeknek.

(4) A tagállamok előírhatják, hogy a befagyasztott vagyon kezelésének költségeit a tényleges tulajdonosra terheljék.

21. cikk

Vagyonkezelési hivatalok

(1) Minden tagállam legalább egy vagyonkezelési hivatalt hoz létre vagy jelöl ki a befagyasztott és elkobzott vagyon kezelésére.

(2) A vagyonkezelési hivatalok feladatai a következők:

- a) a befagyasztott és elkobzott vagyon hatékony kezelésének biztosítása a befagyasztott és elkobzott vagyon közvetlen kezelése vagy a befagyasztott és elkobzott vagyon kezeléséért felelős más illetékes hatóságok támogatása és szakértelme révén;
- b) a befagyasztott és elkobzott vagyon kezeléséért felelős illetékes hatóságok számára a lefoglalást megelőző tervezéshez nyújtott támogatás;
- c) ezen irányelv értelmében együttműködés a vagyon felkutatásáért, azonosításáért, befagyasztásáért és elkobzásáért felelős más illetékes hatóságokkal;
- d) határokon átnyúló esetekben együttműködés a befagyasztott és elkobzott vagyon kezeléséért felelős, más illetékes hatóságokkal.

V. FEJEZET

BIZTOSÍTÉKOK

22. cikk

Az érintett személyek tájékoztatásának kötelezettsége

A tagállamok biztosítják, hogy a 11. cikk szerinti biztosítási intézkedést elrendelő határozatokról, a 12–16. cikk szerinti vagyonekobbzást elrendelő határozatokról és a 20. cikk szerinti, a vagyon értékesítését elrendelő határozatokról az intézkedés indokainak megjelölésével tájékoztassák az érintett személyt.

23. cikk

Jogorvoslati lehetőségek

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az ezen irányelv alapján előírt intézkedések által érintett személyek – jogaik védelme érdekében – rendelkezzenek a védelemhez, a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való joggal.

(2) A tagállamok rendelkeznek arról, hogy a vagyona révén érintett személynek tényleges lehetősége legyen arra, hogy bíróság előtt megtámadja a 11. cikk szerinti, biztosítási intézkedést elrendelő határozatot, a nemzeti jog szerinti eljárásokkal összhangban. Amennyiben a biztosítási intézkedést elrendelő határozatot igazságügyi hatóságtól eltérő illetékes hatóság hozta, a nemzeti jognak elő kell írnia, hogy az ilyen határozatot először jóváhagyás vagy felülvizsgálat céljából be kell nyújtani az igazságügyi hatósághoz, mielőtt azt bíróság előtt meg lehetne támadni.

(3) Amennyiben a gyanúsított vagy vádlott megszökött, a tagállamok minden észszerű lépést megtesznek annak érdekében, hogy tényleges lehetőséget biztosítsanak a vagyonekobbzást elrendelő határozat megtámadásához való jog gyakorlására, és előírják, hogy az érintett személyt beidézzék a vagyonekobbzási eljárásra, vagy hogy tegyenek észszerű erőfeszítéseket annak érdekében, hogy az érintett személy tudomást szerezzen az ilyen eljárásról.

(4) A tagállamok rendelkeznek arról, hogy a vagyona révén érintett személynek tényleges lehetősége legyen arra, hogy bíróság előtt megtámadja a vagyonekobbzást elrendelő határozatot és az ügy vonatkozó körülményeit, a nemzeti jog szerinti eljárásokkal összhangban.

A 13. cikk szerinti vagyonekobbzást elrendelő határozatok esetében ez a körülmény magában foglalja azokat a tényeket és körülményeket is, amelyeken az a megállapítás alapult, hogy a harmadik fél tudta vagy tudnia kellett volna, hogy az átruházás vagy a szerzés célja az elkobbzás elkerülése.

A 14. és 16. cikk szerinti, vagyonekobbzást elrendelő határozatok esetében az ilyen körülmények közé tartoznak azok a konkrét tények és rendelkezésre álló bizonyítékok, amelyek alapján az érintett vagyon bűncselekményből származó vagyonnak minősül.

A 15. cikk szerinti, vagyonelkobzást elrendelő határozatok esetében az ilyen körülmények közé tartoznak azok a tények és bizonyítékok is, amelyek alapján a nemzeti bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a bűncselekmény valamennyi eleme fennáll.

(5) Ezen irányelv végrehajtása során a tagállamok gondoskodnak arról, hogy az elkobzást ne rendeljék el, amennyiben az aránytalan lenne az elkövetett bűncselekményhez vagy az elkobzás által érintett személy elleni vádhoz képest. Ezen irányelv végrehajtása során a tagállamok gondoskodnak arról, hogy kivételes körülmények között ne rendeljék el az elkobzást, amennyiben az a nemzeti joggal összhangban indokolatlan nehézséget jelentene az érintett személy számára.

(6) A tagállamok biztosítják annak tényleges lehetőségét, hogy az a személy, akinek a vagyona érintett, megtámadja a 20. cikk szerinti, a szóban forgó vagyontárgy értékesítésére vonatkozó határozatot. A tagállamok rendelkeznek annak lehetőségéről, hogy az ilyen fellebbezés halasztó hatállyal bírjon.

(7) Harmadik felek is jogosultak tulajdonjog vagy más vagyoni jogok érvényesítésére, ideértve a 13. cikkben foglalt eseteket is.

(8) Azon személyeknek, akiknek a vagyonát az ezen irányelvben előírt intézkedések érintik, joguk van ügyvédi segítség igénybevételéhez a befagyasztásra és vagyonelkobzásra irányuló eljárás során. Az érintett személyt tájékoztatni kell e jogáról.

VI. FEJEZET

VAGYONVISSZASZERZÉSI STRATÉGIAI KERET

24. cikk

Nemzeti vagyonvisszaszerzési stratégia

(1) A tagállamok [ezen irányelv hatálybalépésétől számított egy éven belül] nemzeti vagyonvisszaszerzési stratégiát fogadnak el, és azt rendszeres, de legfeljebb ötéves időközönként frissítik.

(2) A stratégia legalább a következő elemeket foglalja magában:

a) stratégiai célkitűzések, prioritások és intézkedések a vagyonvisszaszerzésben részt vevő valamennyi illetékes nemzeti hatóság erőfeszítéseinek fokozása céljából, az ezen irányelvben meghatározottak szerint;

b) irányítási keret a stratégiai célkitűzések és prioritások elérésére, beleértve valamennyi illetékes hatóság szerepét és feladatkörét és az együttműködési mechanizmusokat;

c) megfelelő mechanizmusok a stratégiai és operatív szintű együttműködés és koordináció érdekében valamennyi illetékes hatóság között;

d) az illetékes hatóságok rendelkezésére bocsátott erőforrások, beleértve a képzést is;

e) az elért eredmények rendszeres nyomon követésére és értékelésére szolgáló eljárások.

(3) A tagállamok stratégiájukat és stratégiájuk bármely aktualizált változatát az annak elfogadásától számított három hónapon belül megküldik a Bizottságnak.

25. cikk

Erőforrások

A tagállamok biztosítják, hogy az ezen irányelv szerinti feladatokat ellátó vagyonvisszaszerzési hivatalok és vagyonkezelési hivatalok az ezen irányelv végrehajtásához kapcsolódó feladataik hatékony ellátásához szükséges, megfelelően képzett személyzettel és megfelelő pénzügyi, műszaki és technológiai erőforrásokkal rendelkezzenek.

26. cikk

A befagyasztott és elkobzott vagyonra vonatkozó központosított nyilvántartások létrehozása

(1) A befagyasztott és elkobzott vagyon kezelése céljából a tagállamok központi nyilvántartásokat vezetnek be, amelyek információkat tartalmaznak az elkövetési eszközök és jövedelmek, illetve a biztosítási intézkedést vagy vagyonelkobzást elrendelő határozat tárgyát képező vagyon befagyasztására, elkobzására és kezelésére vonatkozóan.

(2) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a vagyonvisszaszerzési hivatalok, a vagyonkezelési hivatalok és a 4., 19. és 20. cikk szerinti feladatokat ellátó egyéb illetékes hatóságok közvetlenül és azonnal beviessék a (3) bekezdésben említett információkat, azokhoz hozzáférjenek és azokat lekérdezzék.

(3) Az (1) bekezdésben említett központi nyilvántartásokon keresztül a következő információkat kell bevinni, valamint hozzáférhetővé és kereshetővé tenni:

- a) a biztosítási intézkedést vagy vagyonelkobzást elrendelő határozat hatálya alá tartozó vagyon, beleértve a vagyon azonosítását lehetővé tevő részleteket;
- b) a vagyon becsült vagy tényleges értéke a befagyasztás, elkobzás és elidegenítés időpontjában;
- c) a vagyon tulajdonosa, beleértve a tényleges tulajdonost is, amennyiben ilyen információ rendelkezésre áll;
- d) a vagyonnal kapcsolatos eljárás nemzeti ügyiratszám;
- e) az információt a nyilvántartásba bevivő hatóság neve;
- f) az információt a nyilvántartásba bevivő tisztviselő egyedi felhasználói azonosítója.

(4) A (3) bekezdésben említett információk csak addig őrizhetők meg, amíg az a befagyasztott, elkobzott vagy kezelés alatt álló vagyonról vezetett nyilvántartáshoz és áttekintéshez szükséges, és semmi esetre sem őrizhetők meg hosszabb ideig, mint a vagyon elidegenítését követően, vagy ameddig a 27. cikkben említett éves statisztikák előállításához szükséges.

(5) A tagállamok biztosítják, hogy megfelelő technikai és szervezési intézkedések álljanak rendelkezésre a befagyasztott és elkobzott vagyon központi nyilvántartásaiban szereplő adatok biztonságának garantálása érdekében.

27. cikk

Statisztikák

(1) A tagállamok központi szinten átfogó statisztikákat gyűjtenek és tartanak fenn az ezen irányelv alapján hozott intézkedésekről.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a (1) bekezdésben említett statisztikákat naptári alapon gyűjtsék, és évente, a következő év [szeptember 1]-jéig továbbítsák a Bizottságnak.

(3) A Bizottság a 30. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadhat el, amelyekben részletesebb szabályokat állapít meg az (1) bekezdésben említett statisztikák összegyűjtésének módszertanára és a begyűjtendő információkra, valamint az adatoknak a Bizottság részére történő továbbítására vonatkozóan.

VII. FEJEZET

EGYÜTTMŰKÖDÉS

28. cikk

Együttműködés az uniós szervekkel és ügynökségekkel

(1) A tagállamok vagyonvisszaszerzési hivatalai szorosan együttműködnek az Európai Ügyészséggel annak érdekében, hogy megkönnyítsék az Európai Ügyészség hatáskörébe tartozó bűncselekményekkel kapcsolatos büntetőeljárások során biztosítási intézkedést vagy vagyonelkobzást elrendelő határozat tárgyát képező vagy adott esetben képező elkövetési eszközök, jövedelmek vagy vagyon azonosítását.

(2) A vagyonvisszaszerzési hivatalok – hatáskörüknek megfelelően – együttműködnek az Europolal és az Eurojusttal annak érdekében, hogy megkönnyítsék a büntetőeljárás során valamely illetékes hatóság által biztosítási intézkedést vagy vagyonelkobzást elrendelő határozat tárgyát képező vagy adott esetben képező elkövetési eszközök, jövedelmek vagy vagyon azonosítását, valamint szükség esetén az uniós korlátozó intézkedések megsértésével kapcsolatos bűncselekmények megelőzése, felderítése vagy kivizsgálása érdekében.

29. cikk

Együttműködés harmadik országokkal

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a vagyonvisszaszerzési hivatalok a lehető legnagyobb mértékben és az alkalmazandó adatvédelmi jogi keretre is figyelemmel együttműködjenek harmadik országbeli partnereikkel az 5. cikk szerinti feladatok ellátása, valamint szükség esetén az uniós korlátozó intézkedések megsértésével kapcsolatos bűncselekmények megelőzése, felderítése vagy kivizsgálása céljából.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a vagyonkezelési hivatalok a 21. cikk szerinti feladatok elvégzése céljából a lehető legnagyobb mértékben együttműködjenek harmadik országbeli partnereikkel.

VIII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

30. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás gyakorlásának feltételeit e cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak a 27. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása határozatlan időre szól, [ezen irányelv hatálybalépésének időpontjától kezdődő hatállyal].

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 27. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti a benne meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 27. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő [két hónapon] belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam [két hónap]-pal meghosszabbodik.

31. cikk

Kijelölt illetékes hatóságok és kapcsolattartók

(1) A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot az 5. és 21. cikk szerinti feladatok végrehajtására kijelölt hatóságról vagy hatóságokról.

(2) Amennyiben egy tagállamnak kettőnél több, az 5. és 21. cikk szerinti feladatokkal megbízott hatósága van, legfeljebb két kapcsolattartó pontot kell kijelölnie a határokon átnyúló ügyekben való együttműködés megkönnyítése érdekében.

(3) A tagállamok legkésőbb *[az ezen irányelv hatálybalépését követő ... hónap]-ig* értesítik a Bizottságot az (1) bekezdésben említett illetékes hatóságról vagy hatóságokról, valamint a (2) bekezdésben említett kapcsolattartó pontokról.

(4) A Bizottság legkésőbb *[az ezen irányelv hatálybalépését követő ... hónap]-ig* online nyilvántartást hoz létre, amely tartalmazza az összes illetékes hatóságot és az egyes illetékes hatóságok kijelölt kapcsolattartóit. A Bizottság honlapján közzéteszi és rendszeresen frissíti az (1) bekezdésben említett hatóságok jegyzékét.

32. cikk

Átültetés a nemzeti jogba

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek *[hatálybalépés dátuma + 1 év]-ig* megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottság számára.

(2) Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

33. cikk

Jelentéstétel

(1) A Bizottság *[a hatálybalépés időpontja + 3 év]-ig* értékelő jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak ezen irányelv végrehajtásáról.

(2) A Bizottság *[a hatálybalépés időpontja + 5 év]-ig* jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben értékeli ezt az irányelvet. A Bizottság figyelembe veszi a tagállamok által szolgáltatott információkat, valamint az ezen irányelv átültetésével és végrehajtásával kapcsolatos minden egyéb lényeges információt. Ezen értékelés alapján a Bizottság határoz a megfelelő nyomonkövetési intézkedésekről, beleértve szükség esetén egy jogalkotási javaslatot is.

34. cikk

Kapcsolat más jogi eszközökkel

(1) Ez az irányelv a 2019/1153/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁵⁶ sérelme nélkül alkalmazandó.

35. cikk

A 98/699/IB együttes fellépés, a 2001/500/IB és a 2005/212/IB kerethatározat, a 2007/845/IB határozat és a 2014/42/EU irányelv felváltása

(1) A 98/699/IB együttes fellépés, a 2001/500/IB és a 2005/212/IB tanácsi kerethatározat, a 2007/845/IB irányelv és a 2014/42/EU irányelv felváltására kerül sor az ezen irányelv hatálya alá tartozó tagállamok tekintetében, az említett eszközöknek a nemzeti jogba történő átültetésére vonatkozó határidővel kapcsolatos tagállami kötelezettségek sérelme nélkül.

(2) Az (1) bekezdésben említett eszközökre történő hivatkozásokat az ezen irányelv által kötelezett tagállamok tekintetében erre az irányelvre való hivatkozásnak kell tekinteni.

36. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

37. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a Szerződéseknek megfelelően a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

⁵⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1153 irányelve (2019. június 20.) a pénzügyi és egyéb információk bizonyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából történő felhasználásának megkönnyítését szolgáló szabályok megállapításáról, valamint a 2000/642/IB tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 186., 2019.7.11., 122. o.).